

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԹՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ
ՆՈՐԱՏՈՒՄ ԳՅՈՒՂԻ N1 ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ»
ՊՈԱԿԻ ՏՆՕՐԵՆԻ ՀԱՎԱԿՆՈՐԴԻ՝

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

2023-2028թթ

Զարգացման ծրագրի բովանդակությունը

Նախաբան.....	3
1. Դպրոցի առաքելությունը.....	6
1.1 Ի՞նչ կրթական կարիքներ է բավարարելու դպրոցի առաքելությունը.....	8
1.2 Ի՞նչ ռեսուրսներ են առկա առաքելության իրագործման համար.....	9
1.3 Առաքելությունն իրատեսական դարձնելու գրավականները.....	10
1.4 Առաքելության իրագործման վրա էական ազդեցություն ունեցող ներքին գործոնները.....	12
1.5 Առաքելության իրագործման վրա էական ազդեցություն ունեցող արտաքին գործոնները.....	13
2. Իրավիճակի վերլուծություն	
2.1.Դպրոցի մասին ընդհանուր տեղեկություններ.....	14
2.2. Դպրոցի շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան.....	14
2.3.Նախորդ5տարիների ընթացքում կատարված աշխատանքները.....	16
2.4. Հաջորդ5տարիների ընթացքում աշխատատեղաշախատանքները.....	19
2.5. Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտերը, դրանց վարումը.....	22
2.6. Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները.....	23
2.7. Աշակերտական համակազմը.....	30
2.8. Մանկավարժական համակազմը	32
2.9. Համագործակցությունը համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների և շահառու կազմակերպությունների հետ	36
2.10. Ուսուժական միջավայրը.....	37
2.11. Կրթության որակը.....	40
2.12. Տեխնոլոգիաները և նորարարությունները	40
2.13. Դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերը.....	41
3. Դպրոցի զարգացման հիմնախնդիրները.....	51
3.1 Դպրոցի պատկերանիշ և նշանաբան.....	53
4. Դպրոցի գործունեության՝ առանձնացված յուրաքանչյուր ոլորտում առկա խնդիրները	54
5. Դպրոցի գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտի նպատակներն ու խնդիրները..	56
6. Սահմանված նպատակներին ու խնդիրներին համապատասխան գործողությունները	56
7. Ծրագրի իրականացման ռիսկերը և դրանց ազդեցությանն ուղղված գործողությունները	56
8. Ակնկալվող արդյունքները	72
9. Ծրագրի գնահատման չափանիշներն ու վերահսկողությունը	73
10. Եզրափակում	74

Մույն զարգացման ծրագիրը կազմվել է ՀՀ ԿԳՄՄ նախարարի՝ 22.09.2022թ. «Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի մշակման պահանջներն ու ձևաչափը հաստատելու մասին» N 35-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան

Նախաբան

Կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքը ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը մասնագիտական պատշաճ պատրաստվածություն ունեցող և համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված անձի ձևավորումն է:

Հայաստանի Հանրապետության կրթական համակարգը նպատակաուղղված է հայ ժողովրդի հոգևոր և մտավոր ներուժի ամրապնդմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների պահպանմանն ու զարգացմանը:

Դպրոցի զարգացման ծրագիրը պլանավորված գործողությունների ու ներդրումների միասնական համալիր է, որն ուղղված է որոշակի ժամանակահատվածում նախանշված նպատակների ու խնդիրների իրագործմանը:

Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակումից հետո սկսվել են իրականացվել կրթության ոլորտի բարեփոխումներ, որոնք հնարավորություն են տվել լուծելու համակարգում առկա շատ խնդիրներ, կայունացնելու իրավիճակը և նախադրյալներ ստեղծելու զարգացման համար:

Կրթության բարեփոխումները ժամանակատար գործընթաց է, որին հասնելու համար ուսումնական հաստատության մանկավարժական հանրույթից պահանջվում է լուրջ և նպատակաուղղված աշխատանք և ժամանակ: Ուստի անհրաժեշտություն է առաջանում պլանավորել դպրոցի զարգացման ծրագիրը առաջիկա հինգ տարիների կտրվածքով, հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ միջնակարգ դպրոցի հիմնական առաքելությունը շրջանավարտներին որակյալ կրթություն և մասնագիտական կողմնորոշում ապահովելն է: Կրթությունը ժողովրդավարության անկյունաքարն է, և այն մեծ դեր ունի հասարակությունների և պետությունների ամրապնդման, մարդկանց կենսապայմանների բարելավման և աշխարհի երկրների կայուն զարգացման ապահովման գործում:

Ծրագրի իրատեսականությունն ու շարունակականությունը ապահովելու նպատակով ես կարևորում եմ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կրթության չորս հիմնասյուները, որոնք համարվում են կրթության վերափոխման հիմնարար սկզբունքները:

Դրանք են՝

- Մովորել իմանալու համար:
- Մովորել իրականացնելու համար:
- Մովորել լինելու համար:
- Մովորել միասին ապրելու համար:

«ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղի N1 միջնակարգ դպրոց» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության /այսուհետ՝ Դպրոց/ զարգացման 2023-2028 թվականների զարգացման ծրագրը մշակված է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի՝ 22.09.2022թ. «Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի մշակման պահանջներն ու ձևաչափը հաստատելու մասին» N 35-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան : Հաշվի են առնվել նաև դպրոցի տնօրենի ՀՀ կառավարության 2023 թվականի փետրվարի 16-ի N 216-Ն որոշման պահանջները:

Դպրոցի զարգացման ծրագրի մեթոդաբանական հիմքերն են՝

1. Դպրոցի ներքին գործունեության 2018-2022 ուսումնական տարիների ներքին գնահատման հաշվետվությունները
2. Դպրոցում առկա հիմնախնդիրները

Դպրոցի զարգացման ծրագրի իրավական հիմքերն են՝

1. «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքը
2. «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքը
3. «Երեխաների իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքը
4. «Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիան»
5. «Լեզվի մասին» ՀՀ օրենքը
6. Կրթակարգ
7. «ՊՈԱԿ-ի մասին» ՀՀ օրենքը
8. «ՀՀ կրթության՝ մինչև 2030 թվական զարգացման պետական ծրագրը»

Ծրագրի հիմնամեխը դպրոցի զարգացման նոր ուղիներ գտնելն է, որոնք պետք է նպաստեն սովորողի ներդաշնակ զարգացմանը, կարողունակ քաղաքացու ձևավորմանը, ով կունենա ազգային արժանապատվության խոր գիտակցություն, ազգային արժեքների արժևորման ու դրանց պահպանման պատասխանատվություն, կկարողանա ինտեգրվել սոցիումին ու կունենա իր ներուժին և նախասիրություններին համապատասխան մասնագիտական կողմնորոշում:

Դպրոցի զարգացման ծրագիրը ռազմավարական փաստաթուղթ է, որը նախասահմանում է 2023-2028 թվականների դպրոցի զարգացման հիմնական ուղղությունները՝ արդի պետական կրթական քաղաքականության պահանջներին համապատասխան, հաշվի է առնված կրթական ինքնազարգացման ներուժը:

Սույն հեռանկարային ծրագրի հիման վրա պետք է կազմվեն տարեկան աշխատանքային պլանները:

ՀՀ հանրակրթության ոլորտի զարգացման հեռանկարային ուղղությունները, նպատակներն ու խնդիրները սահմանում է «Կրթության զարգացման պետական ծրագիրը»:

Դպրոցի գործունեության պլանավորման գործընթացը սովորաբար բաժանվում է հետևյալ

փուլերի՝

ա/դպրոցի զարգացման հիմնական ուղղությունների, դրանց համապատասխան ծրագրի նպատակների և խնդիրների սահմանում,

բ/ծրագրի իրականացման համար առկա հնարավորությունների, կադրային և այլ անհրաժեշտ ռեսուրսների հաշվառում-գնահատում,

գ/ծրագրի իրականացումն ապահովող գործողությունների նախատեսում:

«ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղի N1 միջնակարգ դպրոց» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության զարգացման ծրագրի մշակման համար կատարված են հետևյալ հաջորդական քայլերը՝

ա/սահմանվել է դպրոցի առաքելությունը,

բ/ վերլուծվել է առկա իրավիճակը, բացահայտվել են եղած հիմնախնդիրները,

գ/սահմանվել են հիմնական նպատակները և դրանցից բխող խնդիրները,

դ/սահմանվել են հիմնական գերակայությունները, մշակվել կատարման համար անհրաժեշտ գործողությունները և միջոցառումները, ժամանակացույցը

ե/սահմանվել են հիմնական ռազմավարությունները, գնահատվել առկա և անհրաժեշտ մարդկային և նյութական միջոցները,

1.ԴՊՐՈՑԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դպրոցի առաքելությունը իր սովորողների համար ազգային հենքի վրա հիմնական որակյալ կրթություն ապահովելն է՝ նպաստելով համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված քաղաքացիների ձևավորմանը: Ժամանակակից աշխարհում հանրակրթության ոլորտում կարևոր են դառնում ստեղծագործելու ունակությունը, քննադատական մտածելակերպը, թիմային աշխատանքը, բարդ խնդիրներին հնարավոր լուծումներ տալը:

21-րդ դարի կոմպետենտ (կարողունակ) քաղաքացին պետք է խորը գիտելիքներով, զարգացած կարողունակություններով, մասնագիտորեն կողմնորոշված, մրցունակ, սոցիումին ինտեգրված, նպատակասլաց ու հայրենասեր լինի:

Կրթությունն անընդհատ վերափոխվում է, բովանդակությունը՝ կատարելագործվում՝ մոտենալով արդի դարաշրջանի սոցիալական, քաղաքական և մանկավարժական պահանջներին: Ճգնաժամային երևույթների հաղթահարումը և առաջխաղացումը կրթության բնագավառում տեղի են ունենում հնի վերափոխման, նոր սկզբունքային մոտեցումների դրսևորման, ինչպես նաև մանկավարժությանն ու կրթությանն այլ բովանդակություն հաղորդելու միջոցով: Մեծ տեղ է հատկացվում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրմանը կրթության բնագավառում: Ժամանակակից դպրոցից պահանջվում է.

1. Ձևավորել սովորողի շարունակական կրթությունն ապահովող անձնային որակներ:
2. Սովորողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ:
3. Կրթության մեջ առաջնահերթություն տալ ուսուցման պրակտիկ ուղղվածությանը, որ սովորողը կարողանա ձեռք բերած գիտելիքներն ու կարողությունները գործնականում կիրառել:
4. Երաշխավորել սովորողների ազատությունը՝ որպես կրթության արդյունավետության բարձրացման միջոցի: Սովորողին պետք է ընձեռել ինքնուրույն ուսումնական գործունեություն ծավալելու հնարավորություն:
5. Ստեղծել պայմաններ ուսումնահետազոտական գործունեության համար,
6. Ուսումնառության ընթացքում զարգացնել ստեղծագործական աշխատանքներ կատարելու կարողունակություն:
7. Նպաստել սովորողների հաղորդակցական կարողունակությունների ձևավորմանը: Այս որակն իր մեջ ներառում է լեզուների, մարդկանց հետ շփման տարբեր եղանակների իմացություն, խմբային աշխատանքի, կոլեկտիվում տարբեր դերեր կատարելու կարողունակություններ:
8. Հաշվի առնել սովորողների տարիքային առանձնահատկությունները:

Նորատուս գյուղի N1 միջնակարգ դպրոցի հեղինակության շարունակական բարձրացումը, բարեփոխումների նկատմամբ և դպրոցի մանկավարժական կոլեկտիվի ուժերի նկատմամբ վստահությունը այս հնգամյակում դպրոցի առաքելության բաղկացուցիչներից մեկն են

համարում , քանի որ ն՛ հասարակական գիտակցության, և՛ պետական քաղաքականության մեջ կրթությունը, հատկապես որակյալ կրթությունը և դաստիարակությունը, շարունակում են մնալ գերակայությունների շարքում՝ որպես ազգային արժեք, և սոցիալ- տնտեսական առաջընթացի կարևոր գործոն: Վճռորոշ էմ համարում դպրոցում առկա, ստեղծագործական կարողություններով օժտված մանկավարժական կադրերի աշխատանքի խթանումը, ընթացիկ վերապատրաստումները, հզոր ներուժով երիտասարդ ուսուցիչների ներգրավումը ուսումնասիրաստիարակչական աշխատանքներում:

Այս և նմանատիպ այլ առաքելությունների իրականացման ճանապարհին կարևոր է կրթական գործընթացում ժամանակավրեպ չլինելը: Արդի դարաշրջանը պահանջում է արմատական փոփոխություններ կրթական ոլորտում: Իսկ այդ փոփոխությունների համակարգված իրականացման համար որպես ելակետ ենք ընդունում զարգացման ծրագիրը, որը ենթադրում է աստիճանական իրականացում: Շատ կարևոր է սահուն կերպով անցնել ուսուցման «Հիբրդ» մեթոդին, որը հնարավորություն է տալիս կարծրացած ավանդականը դարձնել առավել հետաքրքիր՝ միաձուլելով հեռավար ուսուցման հետ:

Իրականացվող բարեփոխումները նպատակաուղղված են.

- ա/ապահովելու որակյալ կրթություն
- բ/բարձրացնելու հանրակրթության արդյունավետությունը
- գ/կրթությունը դարձնելու արդիական և համապատասխանեցնելու զարգացման պետական և միջազգային միտումներին:

ՀՀ հանրակրթության մասին օրենքը սահմանում է.

«Հանրակրթությունը անհատի, հասարակության և պետության շահերից բխող, հանրակրթության պետական կրթակարգին համապատասխան անձի ուսուցման և դաստիարակության գործընթաց է, որը նպատակաուղղված է երեխայի, սովորողի, նրա անձի՝ որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի նախապատրաստմանը, մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը»:

Կրթությունը հասարակության յուրաքանչյուր անդամի համար անհատական նշանակություն ունի, ուստի մշտապես նոր գաղափարների անհրաժեշտություն է առաջանում:

Կրթական համակարգում որակական բարձր մակարդակը կարող է երաշխավորվել դպրոցի առաքելությունից բխող նպատակներով:

- *ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄ
- *ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ԱՐԺԵՔՍՅՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՁԵԻԱՎՈՐՈՒՄ
- *ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԶՄՅԻ ՀԱՐՍՍԱՑՈՒՄ
- *ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջադրված նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել առնվազն երկու կարևոր խնդիր:

Առաջին՝

Արդյունավետ օգտագործել ժամանակը, մարդկային ռեսուրսը և նյութական միջոցները: Երկրորդ՝

Ստեղծել և արդյունավետ օգտագործել աշխատանքի առավել նպաստավոր պայմաններ:

/ Կրթական համակարգում նպատակների իրականացումը երաշխավորվում է ռազմավարական պլանավորմամբ/

- Կարճ ժամանակահատվածում հասնել էական հաջողությունների
- Բարենպաստ ուսումնական միջավայրի և անհրաժեշտ ռեսուրսների ստեղծում, ձեռքբերում և զարգացում:
- Կրթության որակի բարձրացման համար կազմակերպչական համապատասխան պայմանների և նյութատեխնիկական անհրաժեշտ բազայի առկայություն:
- Դպրոցի ներքին կարգապահական կառուցվածքի պահանջների իրականացում և կառավարման ու գործադիր մարմինների սերտ համագործակցություն:
- Ըստ լիազորությունների՝ աջակցություն ուսուցիչների որակավորման գործընթացին: Դպրոցում դասավանդող ուսուցիչների վերապատրաստումներ, մասնակցություն կամավոր ատեստավորման, նոր մեթոդների ինտեգրում, դասի ստեղծագործական ձևերի, միջոցների կիրառում:
- Տարբեր առարկաների դասաժամերին օգտագործվող ուսումնադիտողական պարագաների, պաստառների, սխեմաների ձեռքբերում և ըստ թեմաների դասակարգում:
- Երեխաների ֆիզիկական դաստիարակությունն հնարավորինս լավ կազմակերպելու համար՝ փնտրել և գտնել միջոցներ մարզագույքով կահավորելու համար:
- Մանկավարժների մասնագիտական իրազեկության զարգացումն ապահովելու նպատակով դպրոցում ստեղծել «Ուսումնական որակի» հանձնաժողով:

1.1 Ի՞նչ կրթական կարիքներ է բավարարելու դպրոցի առաքելությունը

Ուսուցման և ուսումնառության արդյունավետ կազմակերպման միջոցով ձևավորել

- Համակողմանիորեն զարգացած,
- Մասնագիտորեն կողմնորոշված,
- Ազգային արժեքներ կրող,
- Հայրենասեր,
- Գլոբալիզացիայի մարտահրավերներին պատրաստ,
- Աշխատաշուկայում կողմնորոշվող և մրցունակ,
- մարդասիրության ոգով դաստիարակված կոմպետենտ քաղաքացիներ:

Դպրոցի առաքելությունը պետք է բավարարի սովորողի կրթական կարիքները՝ սահմանելով կրթության որակի բարձրացման և ազգային դպրոցի գլխավոր նպատակի իրագործման ուղիները:

1.2.Ի՞նչ ռեսուրսներ են առկա առաքելության իրագործման համար

- 1.Դպրոցի կրթական գործընթացի զարգացում պետության կրթական քաղաքականության միտումներին համահունչ:
- 2.Համայնքի հետ ակտիվ համագործակցող, համայնքի սոցիալ-մշակութային կենտրոն հանդիսացող դպրոցի վարկանիշ:
- 3.Նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառում որակյալ կրթություն ստանալու համար:
- 4.Սովորողի կրթական կարիքի գնահատում:
- 5.Սովորողի կրթական կարիքի բավարարում տարբերակված ուսուցմամբ:
- 6.Կրթություն բոլորի համար, որտեղ կարող են սովորել և՛ սովորական, և՛ օժտված , և՛ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները:
- 7.Սովորողների տեղեկացվածությունը հայաստանյան և համաշխարհային աշխատաշուկային:
- 8.Մասնակցային և համագործակցային աշխատանքային մթնոլորտ՝ դպրոց-ծնողական համայնք սերտ համագործակցությամբ:
- 9.Աշակերտների մտավոր զարգացման պայմաններ:
- 10.Սովորողների արժեհամակարգի ձևավորում՝ ունենալով ավանդույթներով հարուստ բազմամյա պատմություն, առաջացնելով հետաքրքրություն նորի և հարգանք անցյալի նվաճումների նկատմամբ:

Մարդկային ռեսուրսներ

- Առկա մասնագետների մասնագիտական որակների շարունակական բարելավում

Նյութատեխնիկական

- Համակարգչային տեխնիկայի համալրում
- Ժամանակակից սարքերի և սարքավորումների ձեռքբերում
- Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների շարունակական համալրում և դասապրոցեսում վերջիններիս կիրառման ընդլայնում

1.3 Առաքելությունն իրատեսական դարձնելու գրավականները

Առաքելությունն իրատեսական դարձնելու գրավականներն են՝

- Փորձառու մանկավարժական համակազմը,
- Մասնակցային և համագործակցային աշխատանքը,
- Համընդհանուր ներառական կրթության իրականացումը,
- Կրթության որակի բարելավմանը միտված շարունակական, միջոցառումները՝ սեմինարներ, վեբինարներ, վերապատրաստումներ,
- Կրթության կազմակերպման միջավայրի շարունակական բարելավումը,
- Դպրոցի ակտիվ ներգրավվածությունը սոցիալ-մշակութային միջոցառումներում,
- Արտադասարանական միջոցառումներում սովորողների ներգրավվածությունը (ճանաչողական այցեր, մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով հանդիպումներ, բանավեճեր, քննարկումներ և այլն),
- Դպրոցում ձևավորված ավանդույթները,
- Խրախուսման միջոցները («Տարվա աշակերտ», «Տարվա ուսուցիչ»

անվանակարգերը, շնորհակալագրեր՝ դպրոցը լավագույնս ներկայացնելու համար, շնորհակալագրեր հայրենիքի պաշտպանությանը մասնակցած շրջանավարտներին՝ դպրոցի սերմանած հայրենասիրական դաստիարակությանը հավատարիմ մնալու և հայրենիքի հանդեպ պարտքը պատվով կատարելու համար),

- Սովորողների մասնակցությունը միջազգային և հանրապետական մրցույթներին:

1.4 Առաքելության իրագործման վրա էական ազդեցություն ունեցող ներքին գործոնները

Առաքելության իրագործման վրա էական ազդեցություն ունեցող ներքին գործոններն են՝

Դրական

- Առաքելության իրագործման գործընթացում կրթական գործընթացի մասնակիցների (ծնողական համայնք, կառավարման, դեկավարման մարմիններ, համայնքի, հասարակության ակտիվ խմբեր)՝ ակտիվ ներգրավումը
- մարդկային, նյութական, ժամանակային ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործումը

Բացասական

- Կրթական գործընթացի մասնակիցների իներտ, պասիվ վերաբերմունքը
- վարչական և մանկավարժական աշխատողների կազմակերպչական հմտությունների պակասը

Թվարկված ռիսկերը նվազեցնելու համար անհրաժեշտ է՝

- Բոլոր հնարավոր ռիսկերի կանխատեսում և գնահատում,
- Ռիսկերի կառավարման գործողությունների ճիշտ պլանավորում,
- Գործողությունների համակարգված իրականացում:

1.5 Առաքելության իրագործման վրա էական ազդեցություն ունեցող արտաքին գործոնները

Առաքելության իրագործման վրա էական ազդեցություն ունեցող արտաքին գործոններն են՝

Դրական

- Պետության կրթական քաղաքականության կրթության՝ որակի բարձրացմանը միտված նորարարական և արդյունավետ
- Երկրի տնտեսական աճով պայմանավորված՝ կրթության գծով պետական ֆինանսավորման չափաքանակի ավելացումը:
- Համայնքի կրթության որակի Բարձրացմանն ուղղված գործողությունների կարևորումը և ակտիվ մասնակցությունն ու աջակցությունը դպրոցի կրթական գործընթացի կազմակերպմանը:
- Լիազորված մարմինների կողմից դպրոցին տարբեր ծրագրերում ներգրավելը:
- Հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը:

Բացասական

- Դրական գործոնների բացակայությունը կամ ոչ լիարժեք առկայությունը
- Համաճարակներով պայմանավորված սահմանափակումները
- հասարակության մեջ դպրոցի նկատմամբ ձևավորված կարծրատիպերը

2. Իրավիճակի վերլուծությունը

2.1 ԴՊՐՈՑԻ ՄԱՍԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղի N1 միջնակարգ դպրոց» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը (այսուհետ՝ Դպրոց) շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող, իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող, հանրակրթական միջնակարգ դպրոցի ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություն է:

1. Դպրոցը հանդիսանում է «ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղի N1 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ (պետոեզիստրի վկայականի գրանցման համարը 70.210.00888, վկայականի համարը 03Ա-055197, ծածկագիր 10007948):

2. Ուսումնական հաստատությունը գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և դպրոցի կանոնադրությամբ՝ հաստատված 25.10.2017 թվականին, գրանցված է իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի Կենտրոնի տարածքային բաժնի կողմից:

3. Դպրոցի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, գյուղ Նորատուս, Խ.Աբովյան-6, հեռախոս 093-24-94-00:

4. Դպրոցն ունի ՀՀ զինանշանի պատկերով հայերեն անվամբ կլոր կնիք, ձևաթղթեր:

5. Դպրոցն ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ և բանկային հաշիվ:

2.2 ԴՊՐՈՑԻ ՇԵՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ և ՆՅՈՒԹԱՏԵՆՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԶԱՆ

Դպրոցը հիմնվել է 1969 թվականին՝ որպես միջնակարգ դպրոց: Շենքը տիպային է, նախագծային հզորությունը՝ 964 աշակերտ – տեղ:

2006 թվականին դպրոցը մասամբ վերանորոգվել է պետական բյուջեի միջոցների հաշվին:

Առկա դպրոցը բաղկացած է 2 մասնաշենքից և կից կառույցից:

Մասնաշենքերը եռահարկ և երկհարկ են:

Դպրոցում՝

- Դասարանների թիվը 2022-2023 ուստարում - 15
- Դպրոցն իրականացնում է կրթական ծրագրերը՝ 513 աշակերտ տեղ հզորությամբ
- 2022-2023 ուստարում սովորողների թիվը - 327
- Տարրական ընդհանուր - 169 սահմանային տեղով
- Հիմնական ընդհանուր - 238 սահմանային տեղով
- Ավագ ընդհանուր - 106 սահմանային տեղով

Դպրոցում աշխատող 44 մանկավարժներից 41-ը ունեն բարձրագույն կրթություն և համապատասխան որակավորում:

- Ուսուցչի միջին դրույքաչափը 126470 ՀՀ դրամ է
- Կառավարման խորհուրդը կազմված է 9 անձից:

Մանկավարժական խորհուրդ՝ 45 անձ

Ծնողական խորհուրդ՝ 15 անձ

Աշակերտական խորհուրդ՝ 8 անձ

Խորհրդակցական մարմիններն ունեն կանոնադրություն, աշխատանքային պլաններ,

գործում են օրենքով նախատեսված իրենց իրավասությունների սահմաններում:

Դպրոցն ունի՝

1 գրադարան՝ ավելի քան 4200 կտոր գրականությամբ

1 կաթսայատուն

1 մարզադահլիճ

1 թանգարան

3 լաբորատորիա/ֆիզիկա, կենսաբանություն, քիմիա/

1 հանդիսությունների դահլիճ

1 պահակակետ

Առարկայական 5 դասասենյակ-ՆԶՊ, Շախմատ, «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիա, SՏS և «Տեխնոլոգիա» կաբինետներ

1 մարզահրապարակ

8 սանհանգույց

1 ճաշարան՝ վերանորոգված

1 բուժկետ

1 արհեստանոց

Դպրոցը գործում է մեկ հերթով և հինգօրյա աշխատանքային ռեժիմով:

2,3 Նախորդ 5 տարիների ընթացքում կատարված աշխատանքները

Նախորդ 5 տարիների կատարած իմ աշխատանքը համարում եմ նաև դպրոցի ուժեղ կողմը: Ստորև այունակներով, ըստ ոլորտների, ներկայացնեմ կատարված աշխատանքները.

Ոլորտը	Իրականացված աշխատանքը
Վերանորոգվել է	Մասնակի բարեկարգվել է բակը՝ մի հատվածը ասֆալտապատվել է, փոփոխվել են դպրոցի տարածքի ցանկապատները
	Հիմնվել է Նորատուս գյուղի պատմության թանգարան
	Վերանորոգվել է ճաշարանը և համալրվել է սպասքով , գույքով և սարքավորումներով
	Խմելու ջրի և կոյուղու անցկացումից հետո շահագործվում են սանհանգույցները և ճաշարանը
Դպրոցի շենքային պայմաններ	Դպրոցի շենքերի շահագործումը համապատասխանում է անվտանգ շահագործման նորմատիվներին, պահպանվում է հակահրդեհային անվտանգությունը: Բոլոր դասասենյակները կահավորված են բավականին լավ վիճակում գտնվող, բայց օգտագործված գույքով:
Նյութատեխնիկական բազա ուսումնական նյութեր	Դպրոցն ունի 6 համակարգիչ, 1 1 նոութբուք, 1 բազմաֆունկցիոնալ տպիչ սարք, 2 պրոեկտոր, 3 հատ պատճենահանող սարք Ֆիզիկայի, քիմիայի և կենսաբանության լաբորատորիաներում առկա են սարքեր ու սարքավորումներ/ ոչ բավարար քանակով/ : Առկա են նաև ուսումնական նյութեր, դիդակտիկ պարագաներ , աշխարհագրության և պատմության քարտեզներ, գլոբուսներ և այլն:
	Գործում է անվտանգության համակարգ ՆԶՊ կաբինետում:
Դպրոցի առաջընթացը	
Դպրոցի գործունեության թափանցիկության ապահովման և լուսաբանման նպատակով գործում է դպրոցի պաշտոնական կայքը՝ , ֆեյսբուքյան էջը https://www.facebook.com/profile.php?id=100057550356940 , https://noratus1.schoolsite.am/ , noratus1@schools.am	
	Դպրոցի 44 մանկավարժներից 41-ը ունեն բարձրագույն կրթություն և համապատասխան որակավորում

<p>Մանկավարժական համակազմի ձեռքբերումներ</p>	<p>Բոլոր ուսուցիչներն անցել են համապատասխան վերապատրաստումներ և ատեստավորված են, համապատասխանում են միջնակարգ դպրոցում դասավանդելու չափանիշներին, ուսուցիչների տարվում են աշխատանքներ կամավոր ատեստավորմանը մասնակցելու ուղղությամբ</p> <p>4 ուսուցիչ ունի որակավորման 1-ին աստիճանի Տարակարգ</p> <p>1 ուսուցիչ մասնակցել է կամավոր ատեստավորմանը և վաստակել 30% հավելավճարի իրավունք</p>
<p>Աջակցություն մանկավարժներին</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ՏՀՏ կարողությունների և հմտությունների զարգացում • Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների օգտագործում՝ e-school.am, armedu.am, lib.armedu.am, kznakhimnadram.dasaran.am, imdproc.am, • Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում • Նոր ՀՊՉ վերապատրաստումներին մասնակցություն
<p>Ժողովրդավարական սկզբունքների կարևորում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ձևավորված են և ակտիվորեն գործում են աշակերտական խորհուրդն ու ծնողական խորհուրդը, որոնք սերտորեն համագործակցում են տնօրենության և մանկավարժական համակազմի հետ: • ԱԽ-ն հանդես է գալիս նախաձեռնություններով, անցկացնում ինքնուրույն միջոցառումներ, խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում է մանկավարժական խորհրդի նիստերին, անկաշկանդ ներկայացնում և քննարկում է իր պլանները տնօրենի հետ:
<p>Դպրոցի համագործակցային Դաշտ</p>	<p>Դպրոցը համագործակցել և համագործակցում է՝</p> <ul style="list-style-type: none"> *ԳՊՀ -ի և ԵՊՀ-ի հետ /ճանաչողական այցեր, առարկայական օլիմպիադաներ, սահիկահանդեսներ/ *Համայնքում գործող ուսումնական / Նորատուս գյուղի N2 և Նորատուս գյուղի N3 դպրոցներ/ նախադպրոցական / Նորատուս գյուղի N1 և Նորատուս գյուղի N2 մանկապարտեզներ/ հաստատությունների, հասարակական կառույցների հետ *Մասնագիտական կողմնորոշման ռեսուրս- կենտրոն *Գավառի Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ * Համայնք (ակտիվորեն մասնակցում է Նորատուս համայնքի կողմից կազմակերպված միջոցառումներին, կազմակերպում է ավանդական միջոցառումներ, տոներ, ծեսեր՝ ներգրավելով համայնքի բնակչությանը)

Մասնակցություն «Կենդուրու» միջազգային և «Մեդու»
հանրապետական մրցույթներին

Դպրոցի ակտիվություն	ամենամյա ասմունքի փառատոնին, շարադրությունների, տեսանյութերի և ստեղծագործական այլ մրցույթներին և այլն:
	Մշակութային և սոցիալական բնույթի ճանաչողական էքսկուրսիաներ, արտադասարանական, արտադպրոցական միջոցառումներ՝ գրական-երաժշտական կոմպոզիցիաներ, գրույց-քննարկումներ, բանավեճեր, այցելություններ թանգարաններ և թատրոններ:
	Հիշատակի և խոնարհման երթեր՝ Ծիծեռնակաբերդ, Հաղթանակ զբոսայգի, Նորատուսի զինվորական պանթեոն և Հայրենական մեծ պատերազմի հուշարձան:
Դպրոցում ձևավորված ավանդույթներ	Ամենամյա տարեվերջյան եռակողմ նիստ՝ դպրոց-ծնող-աշակերտ, որի ժամանակ տնօրենը տալիս է տվյալ ուստարվահաշվետվությունը, տվյալուսումնական տարվա առավել ակտիվ ուսուցիչները, ծնողներն աշակերտները խրախուսվում են դպրոցի տնօրենի շնորհակալագրերով ու պատվոգրերով:

2.4 Հաջորդ 5 տարիների ընթացքում նախատեսվող աշխատանքներ.

Հաջորդ 5 տարիների ընթացքում նախատեսում են կատարել մի շարք աշխատանքներ, որոնք ըստ դիտարկումների առաջնահերթ են համարում, համապատասխան աղյուսակը՝ ստորև.

Ոլորտը	Դպրոցի կրթական գործընթացի արդյունավետ Կազմակերպմանը նպաստող և զարգացման ենթակա գործոններ
Դպրոցի շենքային պայմաններ	Հետևողական լինել դպրոցի երկրորդ մասնաշենքի պատուհանների վերանորոգման և գույքի ձեռքբերման գործընթացին
	Սովորողների մոտիվացիայի և նպատակադրման, ներդպրոցական
	Առարկայական կաբինետների, դասասենյակների համալրում նոր գույքով: Համակարգչային լսարանի կահավորում, համակարգչային տեխնիկայի համալրում, էլեկտրոնային գրատախտակների ձեռքբերում: Ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության լաբորատորիաների համար ուսումնական նյութերի և սարքավորումների ձեռքբերում

Պայմաններ և նյութատեխնիկական բազա	Կյանքի Ակտիվացման համար	Դպրոցի հանդիսությունների դահլիճի հարդարում /այն վերանորոգված է/
	Անհրաժեշտ պայմանների ապահովում	<p>Գրադարանին կից ստեղծել համակարգիչներով կահավորված լսարան, որտեղ տեղադրված համակարգիչներից դասերից հետո կօգտվեն այնսովորողներն ու ուսուցիչները, որոնք տանը չունեն համակարգչով աշխատելու հնարավորություն:</p> <p>Կահավորել աշակերտական խորհրդի սենյակը:</p> <p>Ստեղծել ժամանակակից գրադարան, թարմացնել ցանկը:</p> <p>Ձևավորել հոգաբարձուների խորհուրդ և շրջանավարտների խորհուրդ :</p>
Քաղաքացու ձևավորում, ուսումնական գործընթաց		<p>SՀS կարողությունների զարգացում, էլեկտրոնային ռեսուրսների ընդլայնում, էլեկտրոնային գրատախտակների ձեռքբերում</p> <p>Ժամանակակից կրթական մոտեցումների ու տեխնոլոգիաների խթանում, զարգացում</p> <p>Ժամանակակից մեթոդական գրականության ձեռքբերում</p> <p>Ներդպրոցական վերահսկողության դրույթների թարմացում, ուժեղացում, նոր փաթեթների, ձևաթղթերի, փաստաթղթերի ներդրում՝ դպրոցի կանոնադրությանն ու այլ իրավական ակտերին համապատասխան:</p>
Կադրային քաղաքականություն		Ուսուցիչների վերապատրաստումներ, կամավոր ատեստավորման գործընթացի խթանում, ուսուցչի օգնականների աշխատանքի արժևորում, մենթորական աջակցություն:

Խորհրդակցական մարմիններ	Շրջանավարտների խորհրդի ստեղծում Հոգաբարձուների խորհրդի ստեղծում
----------------------------	--

Հնարավորինս մեծ քանակով ծնողներ, անհատներ, սոցիոլոգիական գործընկերներ պետք է ընդգրկվեն դպրոցի հետ ակտիվ փոխհարաբերության տարբեր ձևերում և նպաստեն հանրակրթության իրականացմանը:

2.5 Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտերը, դրանց վարումը

Դպրոցին վերաբերող բոլոր իրավանորմատիվային փաստաթղթերի վարումը իրականացվում է սահմանված կարգով: Անհրաժեշտության դեպքում մշակվում և գործածության մեջ են դրվում ներքին գործածության համար նախատեսված իրավական նոր ակտեր (օրինակ՝ ներքին կարգապահական կանոններ, աշխատակարգեր և այլն):

Դպրոցավարությունն իրականացվում է սահմանված կարգով:

Դպրոցի գործունեության փաստաթղթերի թղթային ձևաչափից աստիճանաբար անցում է կատարվում էլեկտրոնայինի:

Դպրոցում վարվում են նաև դպրոցի կանոնադրությանը համապատասխան մշակված ձևաթղթեր՝ ներքին դպրոցական վերահսկողություն անցկացնելու նպատակով:

Ուսումնական հաստատությունը պետք է ունենա իրավական համակարգի զարգացման հնարավորություն, իր գործունեության համար անհրաժեշտ իրավական փաստաթղթերի ցանկը և ցանկում նշված բոլոր փաստաթղթերը:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից հաստատված է ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում գործածության ենթակա փաստաթղթերի անվանացանկը՝

1. Աշակերտի անձնական գործ
2. Աշակերտական շարժի մատյան
3. Ատեստատների բաշխման մատյան
4. Վկայականների բաշխման մատյան
5. Աշխատողների հրամանագիրք
6. Աշակերտների հրամանագիրք
7. Աշխատողի անձնական գործ
8. Դպրոցի խորհրդի արձանագրությունների մատյան
9. Մանկավարժական խորհրդի արձանագրությունների մատյան
10. Առարկայական մասնախմբերի արձանագրությունների մատյան
11. Տարիֆիկացիոն ձևաթղթերի մատյան
12. Ուսուցչի բաց թողած /փոխարինած ժամերի հաշվառման մատյան/
13. Աշակերտական խորհրդի արձանագրությունների մատյան
14. Սովորողի տեղափոխման թերթիկ

Ամենօրյա գործունեությունը կանոնակարգելու նպատակով դպրոցն իր իրավասության սահմաններում կարող է մշակել, օգտագործել կանոնակարգող այլ փաստաթղթեր:

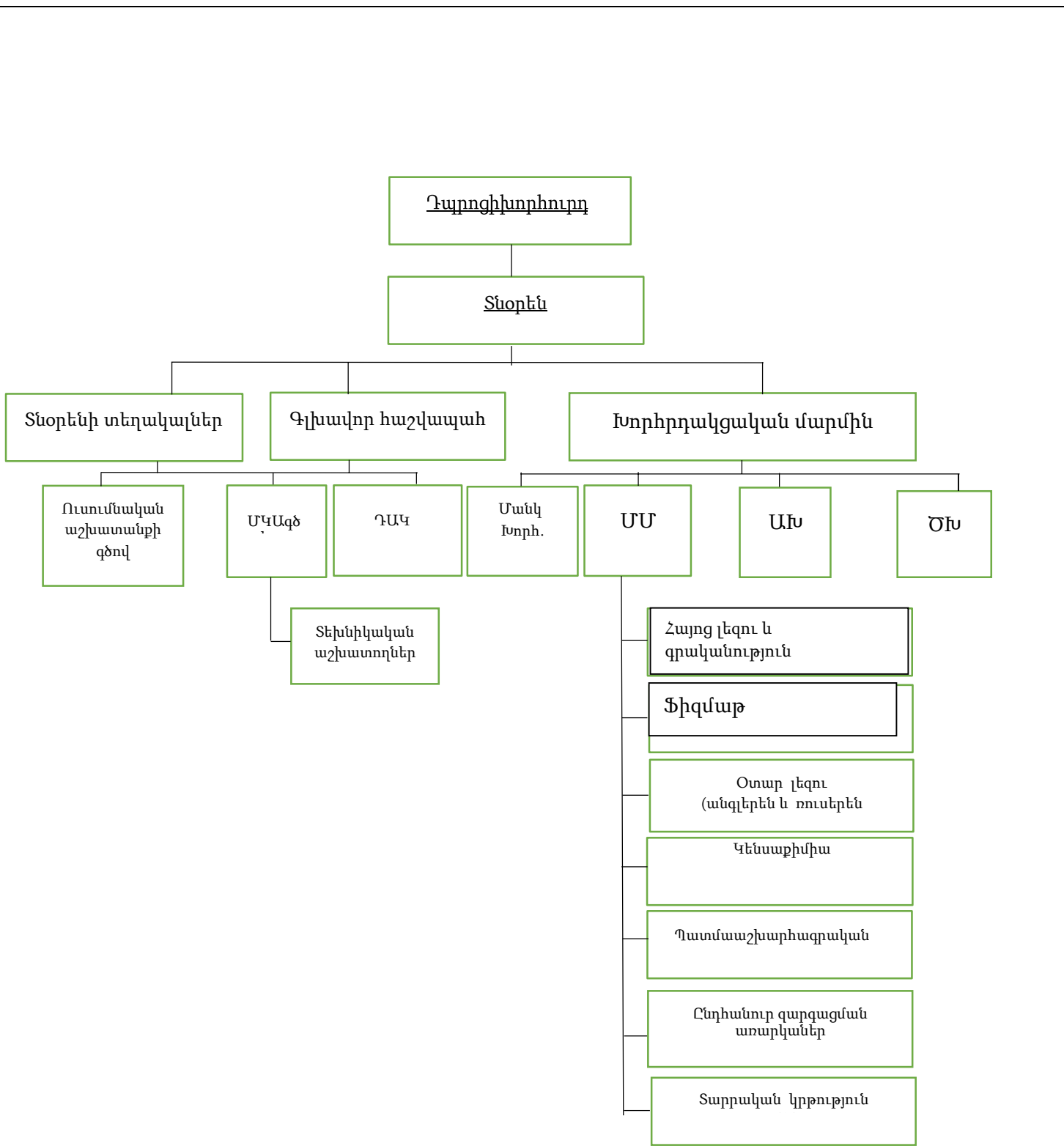
Ուստի նպատակ ենք սահմանում ապահովել ԿԳՄՄՆ-ի կողմից հաստատված պարտադիր գործածության օրինակելի փաստաթղթերի համապատասխանությունը դպրոցի կառուցվածքային առանձնահատկություններին:

2.6 Կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ

1. Դպրոցն ունի կոլեգիալ կառավարման մարմին՝ խորհուրդ, որի լիազորությունները սահմանվում են օրենքով և կանոնադրությամբ:

Անհրաժեշտ է ընդլայնել դպրոցի խորհրդի լիազորությունները և իրավունքները՝ նյութատեխնիկական բազայի հարստացման ուղղությամբ:

2. Դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման համար ձևավորված են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ:

Անհրաժեշտ է ժամանակին միջոցներ ձեռնարկել խորհրդակցական մարմինների աշխատանքի արդյունավետությունը բարձրացնելու համար՝ պահպանելով նրանց իրավունքներն ու պարտականությունները:

«Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության օրինակելի Կանոնադրության համաձայն:

Ա) Կոլեգիալ կառավարումն իրականացնող մարմինը հաստատության խորհուրդն է: Անհրաժեշտ է ընդլայնել դպրոցի խորհրդի լիազորությունները և իրավունքները՝ հետևյալ ուղղություններով.

- նյութատեխնիկական բազայի հարստացման ուղղությամբ որոշումների ընդունում,

- դպրոցի ծնողական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում,

- կրթության պետակա

կառավարման մարմնին դպրոցի զարգացման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում,

- դպրոցական շինարարության վերաբերյալ պետական լիազորված մարմիններին առաջարկությունների ներկայացում,

«ՀՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրությամբ ամրագրված է. «Հանրակրթական դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև զարգացման ծրագրերին աջակցելու և համայնքի հետ արդյունավետ համագործակցություն ապահովելու նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական խորհուրդ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, ծնողական, աշակերտական, հոգաբարձուների խորհուրդներ: Հանրակրթական դպրոցում կարող են ձևավորվել խորհրդակցական կամ խորհրդատվական այլ մարմիններ»: Խորհրդակցական բոլոր մարմիններն ունեն իրենց կանոնադրությունը, որը կազմում է դպրոցը՝ հիմք ընդունելով օրինակելի կանոնադրությունը: Կանոնադրությամբ սահմանվում են տվյալ մարմնի գործունեության ոլորտները և կարգը:

Շատ կարևոր է, որ խորհուրդներն ունենան իրական ինքնավարություն, ազատ լինեն իրենց գործողություններում՝ պահպանելով իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները:

բ) Ծնողական խորհուրդ

Անհնար է պատկերացնել հզոր դպրոցական համայնք՝ առանց այդ համայնքի կայացման ու զարգացման գործում ծնողների ակտիվ մասնակցության ու ներդրման: Ծնողը երեխայի ուսման, դաստիարակության ու զարգացման գործում դպրոցի առաջին համագործակիցն է: Պետք է ներգրավել ծնողներին երեխաների հետ աշխատանքում: Մեծ է ծնողի դերն ու անելիքը երեխայի կրթության ու զարգացման ճանապարհին: Ծնողները մասնագիտական կարծիքի տեսքով, անհատապես կամ խմբով, կարող են աջակցել դպրոցի ներքին կազմակերպչական գործընթացների և այլ բովանդակային հարցերի շուրջ տարբեր որոշումների կայացմանը: Ծնողները ներհամայնքային միջոցառումների կազմակերպման մասնակից են: Նրանք նույնպես երբեմն կարող են հանդես գալ կրթական, հասարակական ու ժամանցային զանազան միջոցառումների ու նախաձեռնությունների առաջարկներով, իրենց օրինակով և կազմակերպած բարի գործերով լավագույն օրինակը լինել երեխաների համար: Ծնողական խորհրդի հետ համագործակցության բարելավումը մեր ամենօրյա աշխատանքի հիմքում է:

Արդյունքում՝ ամրապնդվում է ձեռք բերած փոխադարձ վստահությունը և հարգանքը, ծնող և դպրոց կապը: Ծնողը պետք է զգա, որ ինքը ունի հնարավորություն նպաստելու երեխաների կրթությանը իր իրավասությունների սահմաններում: Պետք է այնպես աշխատել, որ ծնողները շահագրգռված լինեն որակյալ կրթությամբ և այդ կրթության համար անհրաժեշտ պայմանների առկայությամբ:

Անհրաժեշտ է՝

1. Ծնողական խորհրդին ընդգրկել ուսմանական կարևորագույն գործառույթներում:
2. Ծնողների և մանկավարժական կոլեկտիվի կողմից երեխաների դաստիարակության հարցում միասնական պահանջներ ձևավորել:
3. Ամրապնդել ծնողական խորհրդի կապը դպրոցի կառավարման խորհրդի և մանկավարժական խորհրդի հետ՝ ապահովելով տեղեկատվության կազմակերպումը և տարածումը:
4. Աջակցել ծնողական խորհրդի աշխատանքի կազմակերպմանը՝ հատկապես սովորողների սոցիալ-կենցաղային աշխատանքների համապատասխան բնագավառում: Այդ նպատակով ճշտել՝
  - ✓ դպրոց հաճախող աշակերտների թիվը, որոնք հաշվառված են ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգում
  - ✓ երկկողմանի ծնողագուրկ աշակերտների թիվը

- ✓ միակողմանի ծնողագուրկ աշակերտների թիվը
- ✓ գոհված ազատամարտիկների երեխաների թիվը
- ✓ հաշմանդամ աշակերտների վերաբերյալ տեղեկատվությունը
- ✓ նյութապես անապահով սովորողների կազմը
- ✓ ծնողական խնամքից զրկված աշակերտների թիվը
- ✓ միայնակ մոր խնամքի տակ գտնվող աշակերտների մասին տվյալները
- ✓ աշակերտների թիվը, որոնց ծնողները հաշմանդամ են
- ✓ աշակերտների թիվը, որոնք դասերին չեն հաճախում վարձու աշխատանք իրականացնելու պատճառով
- ✓ այն աշակերտների թիվը, որոնք անչափահաս են, սակայն ընդգրկված են որոշակի աշխատանքներում
- ✓ աշակերտների թիվը, որոնց ծնողները գտնվում են արտերկրում

5. Կազմակերպել հանդիպումներ, սեմինարներ ծնողների համար, որտեղ կքննարկվեն դպրոցի գործունեության վիճակը, հեռանկարային ծրագրերը, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպման հարցերը:

6. Ծնողներին պետք է մասնակից դարձնել սովորողների ուսուցման, դաստիարակության գործընթացին, ուսումնական նյութական բազայի հարստացմանը՝ այդ գործում ներգրավելով որպես հովանավորների:

7. Ծնողներին ներգրավել իրենց երեխաների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներին, միջոցառումներին և այլն:

8. Ապահովել ծնողներին տեղեկատվությամբ, կազմակերպել խորհրդատվություններ. Այդ նպատակով դպրոցում ստեղծել ոչ ֆորմալ կրթության իրականացման համար դասասենյակ, որտեղ գեղեցիկ ձևավորված անկյունում տեղադրված կլինի երեխայի դաստիարակության և դպրոցին ու կյանքին նախապատրաստելու հանրամատչելի գրականություն, այդ բնագավառի ամենաթարմ նորություններն ու խորհուրդները: Բոլոր ծնողները չէ, որ տիրապետում են երեխայի դաստիարակության և նախնական ուսուցման նորություններին և հատուկ մանկավարժական մեթոդներին: Նրանց օգնելու համար անհրաժեշտ է ձեռնարկել հետևյալ միջոցները՝

- ծանոթացնել երեխայի խնդրին
- միասին սահմանել խնդիրը
- միասին գտնել խնդիրը լուծելու ուղիները
- գնահատել սպասվող արդյունքները
- ընտրել և կիրառել խնդրի լուծման առավել խելացի տարբերակը
- գնահատել փաստացի արդյունքները
- **գ) Աշակերտական խորհուրդ**

Աշակերտական խորհուրդները դպրոցում քաղաքացիական կրթության կարևորագույն տարրերն են: Դրանք հնարավորություն են տալիս ստեղծելու ինքնավար աշակերտական մարմին և ակտիվորեն մասնակցելու դպրոցի ժողովրդավարական կառավարմանը, համայնքի կյանքին: Տնօրենության դերը մեծ է ԱԽ-ների կայացման հարցում: Ուսումնասիրությունները փաստում են, որ այն դպրոցներում, որտեղ նրանք ստեղծել են բաց, ազատ ու թափանցիկ միջավայր և աջակցում են աշակերտներին, ԱԽ-ները հաջողություններ են գրանցում, իսկ դպրոցներում, որտեղ տնօրենները փորձում են ղեկավարության կցորդ դարձնել ԱԽ-ին, դրանք չեն կարողանում ազատորեն գործել: Կարևոր է նաև ԱԽ-ի գործունեության ոլորտի ճշտումն ու աշակերտների կողմից իրենց իրավունքների գիտակցումը: ԱԽ օրինակելի կանոնադրության մեջ որպես ԱԽ իրավասությունների 1-ին կետ նշվում է, որ այս մարմինը խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում է դպրոցի խորհրդի ու մանկավարժական խորհրդի նիստերին՝ աշակերտներին վերաբերող ուսումնական հարցերի, արտադպրոցական ու արտադասարանային աշխատանքների կազմակերպմանը, աշակերտների կարգապահական հարցերի քննարկումներին, մասնակցում է համայնքային ծրագրերի իրականացմանը և առաջարկություններ ներկայացնում տնօրենությանը ներքին կարգապահության, հանգստի ու ժամանցի կազմակերպման, դպրոց-ընտանիք կապի ամրապնդման և այլ հարցերի վերաբերյալ:

Աշակերտական խորհրդի հետ համագործակցության բարելավում

Սովորողների ինքնավարության և ինքնակառավարման նպատակով դպրոցում պետք է ակտիվացնել աշակերտական խորհրդի գործունեությունը: Նրանց մասնակից դարձնել դպրոցի շրջանակներում որոշումների կայացմանը, որպեսզի աշակերտները կարողանան ազատ արտահայտել իրենց կարծիքը:

1. ԱԽ հաշվետվությունները դարձնել կիսամյակային: Դրանք պետք է հանձնվեն ոչ միայն տնօրենին, այլ փակցվեն դպրոցի պատին եւ դրվեն դպրոցի ինտերնետային կայքում:

2. Անցկացնել աշակերտական խորհուրդներիտ արեկան համագումարներ, փորձի փոխանակման ու նոր գաղափարների համար:

3. Ավելի աշխուժացնել տարրական դասարանների երեխաների խնդիրներով զբաղվող ԱԽ անդամների աշխատանքը:

4. Բարձրացնել դպրոցի աշակերտական խորհրդի դերը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման աշխատանքներում: Ամրապնդել աշակերտ-ուսուցիչ, աշակերտ-ծնող, աշակերտ-համայնք հարաբերությունները:

5. Աջակցել ԱԽ ծրագրերին և նախաձեռնություններին:

Այսպիսով ինքնավարությունը պետք է արտահայտի և ապահովի աշակերտների իրավունքների պաշտպանությունը:

դ) Հոգաբարձուների խորհրդի ձևավորում

Դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև զարգացման ծրագրերին աջակցելու և համայնքի հետ արդյունավետ համագործակցություն ապահովելու համար մեծ դեր ունի հոգաբարձուների խորհուրդը:

- Անհրաժեշտ է դպրոցում ստեղծել հոգաբարձուների խորհուրդ:
- Խորհրդի կազմում ընդգրկել դպրոցի գործունեությամբ շահագրգիռ անձանց, անհատ ձեռներեցների, տեղական իշխանության ներկայացուցիչների:
- Նրանց ներգրավել դպրոցի համար ֆինանսական միջոցների հայթայթմանը, նյութատեխնիկական բազայի ամրապնդմանը, արտաբյուջետային ֆոնդի ձևավորմանը:
- Հոգաբարձուների խորհուրդը պետք է գտնի բարերարներ, ովքեր ներդրումներ և նվիրատվություններ կկատարեն:
- Գործընթացը պետք է լինի առավել թափանցիկ և մատչելի՝ բարերարի, դպրոցի և տեղական ինքնակառավարման ու պետական մարմինների համար:

ե) Շրջանավարտների խորհրդի ձևավորում

Շրջանավարտների խորհրդի ձևավորման նպատակներն են՝

- Ամրապնդել դպրոցի և շրջանավարտների միջև շարունակական կապը
- Նպաստել դպրոցում կրթական և գիտական ծրագրերի իրականացմանը
- Քննարկել դպրոցի շրջանավարտներին հուզող հարցերը
- Իրականացնել տեղեկատվության և փորձի փոխանակում:

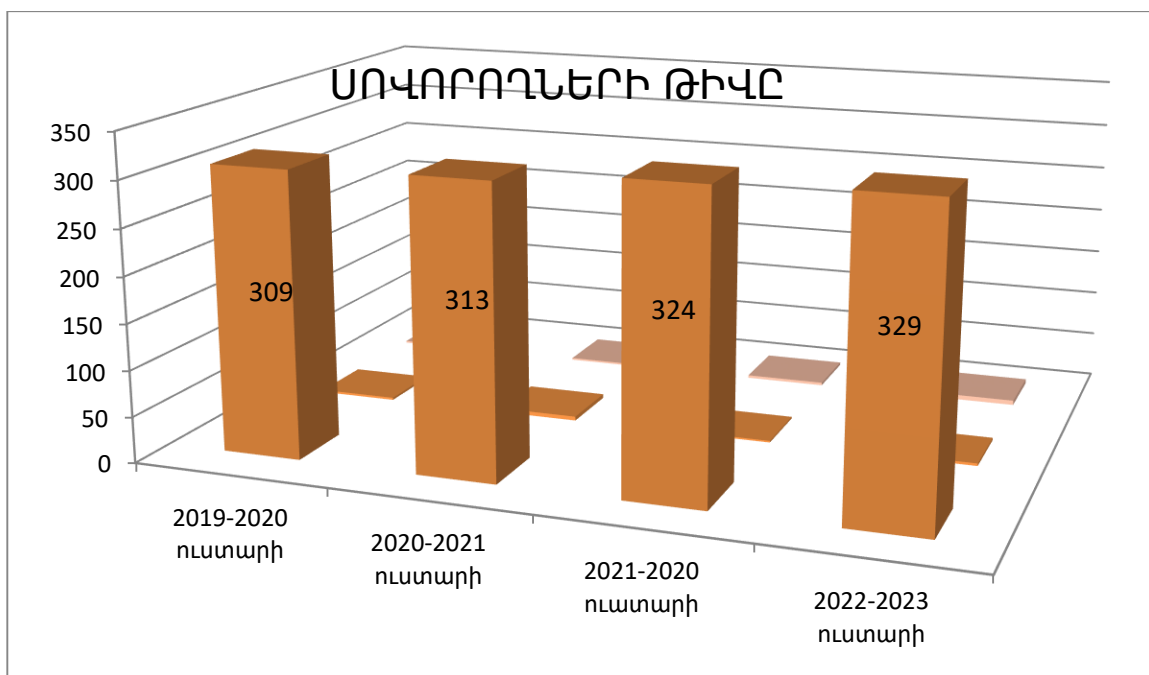
Շրջանավարտների խորհրդի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝

- աշակերտների և ուսանողների համագործակցության խթանում, որը կարող է նպաստել մասնագիտական կողմնորոշմանը
- անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում՝ շրջանավարտների, աշակերտների և ուսուցիչների մասնագիտական մակարդակի բարձրացման նպատակով
- մի շարք տարբեր սեմինարների և դասընթացների միջոցով ուսանողների և շրջանավարտների ինքնահաստատմանն ուղղված ծրագրերի աջակցում

- շրջանավարտների տվյալների բազայի ստեղծում
- դպրոցական մրցումների, մշակութային և սպորտային միջոցառումների կազմակերպում
- բարեգործական ծրագրերի մշակում և իրականացում:

2.7. Աշակերտական համակազմ

2022-2023 ուստարում դպրոցում սովորում է 329 աշակերտ: Նախորդ 2 տարիների համեմատ ավելացել է աշակերտ թիվը, այս ուստարում դպրոցում կոմպլեկտավորվել է 15 դասարան, դպրոց է ընդունվել 44 աշակերտ:

Ամուր է դպրոց-շրջանավարտ կապը, ինչը փաստում է, որ մեր սաները սիրում են դպրոցը, սիրով են հաճախում, իրենց զգում են հարգված, ապահով, գնահատում են դպրոցի տնօրենության և մանկավարժական համակազմի աշխատանքը, այդ մասին են վկայում նաև ներքին գնահատման շրջանակներում արված հարցումները:

Դպրոցը հատուկ ուշադրություն է դարձնում աշակերտների հաջողություններին դպրոցում և դպրոցից դուրս: Կարևորում է նրանց ձևավորումը՝ որպես անհատականություններ, որպես քաղաքացիներ, ցուցաբերում է անհատական մոտեցում բոլոր դաշտերում: Դպրոցը պարբերաբար տարբեր ձևաչափերով խրախուսում է շնորհալի, դպրոցասեր և ակտիվ աշակերտներին, հաշվի է առնում նրանց նախասիրությունները:

Դպրոցի աշակերտները հաջողությամբ մասնակցում են առարկայական օլիմպիադաների, տարբեր առարկայական մրցույթների («Մեղու», «Կենգուրու»), ստեղծագործական և սպորտային մրցույթների: Այդ ամենը լուսաբանվում է դպրոցի կայք էջերում:

Աշակերտները և ուսուցիչները մեկ միասնական համակարգ են, նրանց գործունեությունը՝ փոխկապակցված: Ուստի մեր նպատակը պետք է լինի առաջին հերթին օգնել աշակերտին, որ կայանա որպես առաքինություններով օժտված լիարժեք անձ, ով իր արժեքային համակարգով ձգտում է ճանաչելու, համագործակցելու և ստեղծագործ մտքով արարելու:

➤ **Աշակերտներին** ընդունել ոչ միայն որպես մտավոր, այլև սոցիալական և հուզական (եմոցիոնալ) անհատականություններ՝ ըստ որի հաշվի առնել.

- Նախնական գիտելիքները
- Մտավոր զարգացումը
- Մշակութային դաստիարակությունը
- զարգացվածությունը և զարգանալու հույսերը (սպասելիքները):

Մովորողների հաջողության հասնելու համար կարևոր ենք համարում հետևյալ հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը

- Ստեղծագործական մտածողությունը:
- Համագործակցությունը:
- Քննադատական մտածողությունը:
- Հաղորդակցությունը:
- Տեղեկատվական գրագիտությունը:
- Մեղիա գրագիտությունը:
- Տեխնիկական գրագիտությունը:

- Ճկունությունը:
- Լիդերությունը:
- Նախաձեռնողականությունը:
- Արդյունավետությունը:
- Սոցիալականությունը:

2.8 Մանկավարժական համակազմը

Մանկավարժական համակազմը համալրված է փորձառու և որակյալ կադրերով: Դպրոցում աշխատող 44 մանկավարժներից 41-ը ունեն բարձրագույն կրթություն և համապատասխան որակավորում:

Չորս ուսուցիչ ունի որակավորման առաջին աստիճանի տարակարգ, մեկ ուսուցիչ մասնակցել է կամավոր ատեստավորման և հաղթահարել անցողիկ շեմը 30%-ով: Ուսուցիչները համավարակի պայմաններում բարելավեցին իրենց կարողությունները տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դաշտում և կարողացան պատշաճորեն

իրականացնել հեռավար ուսուցում: Այսօր էլ, ըստ անհրաժեշտության, իրականացնում են հիբրիդային ուսուցում, հմտորեն օգտվում են առկա էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսներից, նաև իրենք են ստեղծում ռեսուրսներ:

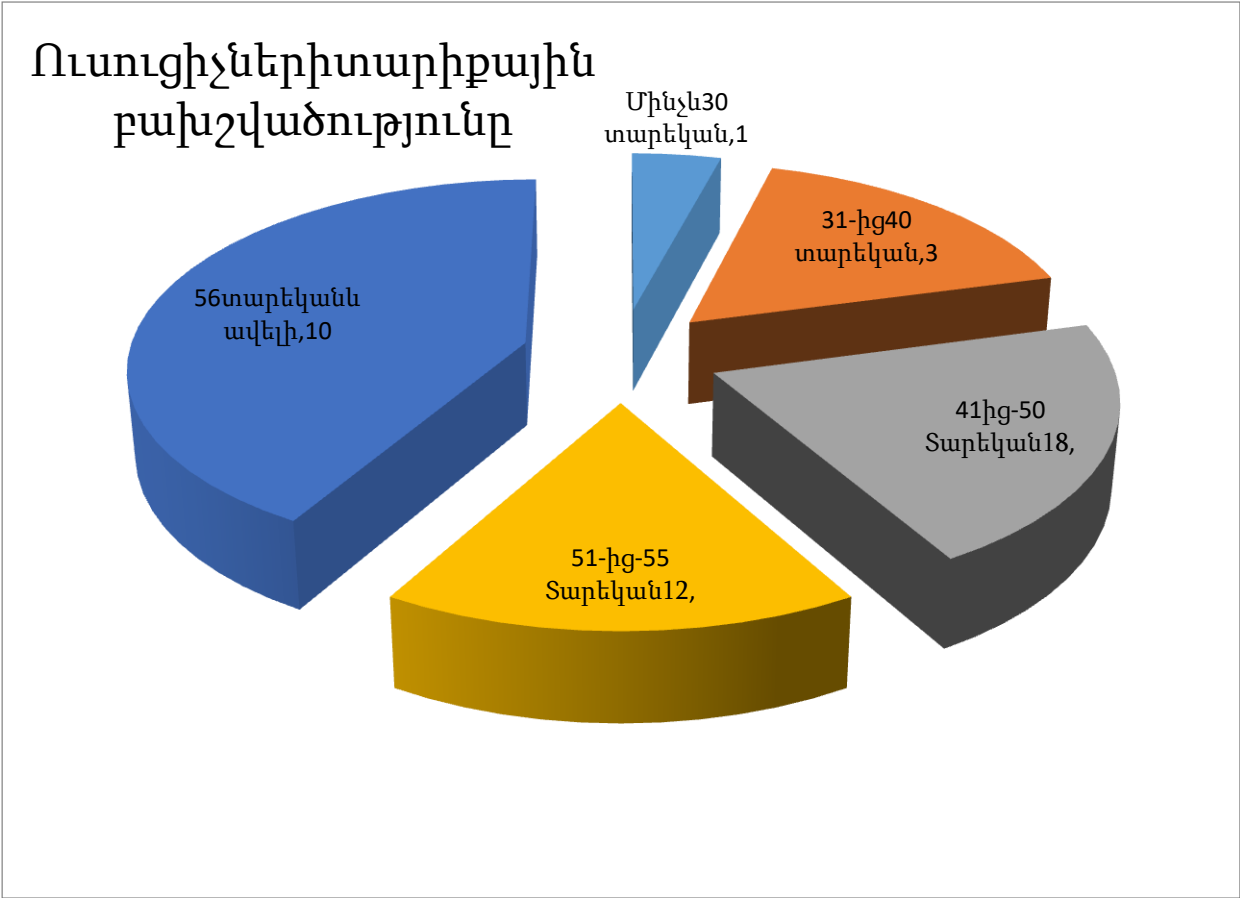
Դպրոցի ուսուցչական համակազմը համալրվում է ուսուցչի թափուր տեղի համար հայտարարվող մրցույթով՝ ըստ լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգի:

Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական գործունեության կենտրոնական դեմքն ուսուցիչն է, իսկ կրթակարգի ներդրման հաջողության հիմնարար գործոնը՝ ուսուցիչների մասնագիտական կատարելագործման արդյունավետ իրագործումը: Այսօր մեր հանրապետությունը թևակոխել է կրթության բովանդակային բարեփոխումների նոր փուլ: Կրթական քաղաքականությունը մեծացնում է ուսուցիչների պատասխանատվությունը: Մերօրյա ուսուցիչն իր գիտելիքները, վարպետությունը և կարողունակությունները հարստացնելու խնդիր ունի:

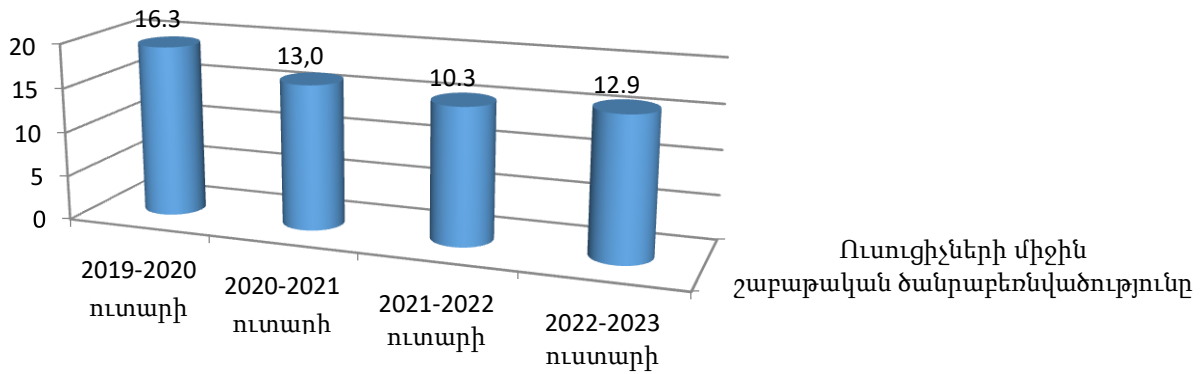
Կադրային քաղաքականությունը կրել և կրելու է շարունակական բնույթ, մանկավարժական համակազմը համալրվելու է նոր բարձրորակ կադրերով:

Ռեսուցիչների դրույքաչափի միջին ցուցանիշը՝ 0,5 :

Դպրոցում գործում են հայոց լեզվի և գրականության, օտար լեզուների, ֆիզմաթի, պատմաշխարհագրական, կենսաքիմիա, ընդհանուր զարգացման և տարրական կրթության առարկաների մեթոդիավորումները՝ ըստ իրենց գործառույթների:

Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը

- **Ուսուցիչին** գնահատել ըստ նրա կրթության և փորձառության, ուսումնական գործընթացում ունեցած հաջողությունների, դպրոցի զարգացման գործունեություննեցած ներդրման:
- Գնահատման չափանիշները կարող են լինել.
  - ✓ Բարձրագույն մասնագիտական կրթությունը:
  - ✓ Աշխատանքային փորձը:
  - ✓ Ուսուցման գործընթացում ուսուցչի կողմից կիրառվող դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և հնարներ, որոնք աշակերտներին հնարավորություն են տալիս ստանալու բավարար գիտելիքներ, ձեռք բերելու անհրաժեշտ կարողունակություններ և հմտություններ:
  - ✓ Տիրապետում է գնահատման մեթոդաբանությանը և ԿԱՊԿՈՒ երեխաների հետ աշխատելու հմտություններին :
  - ✓ Գիտի առարկայի չափորոշիչները և դասավանդելիս առաջնորդվում է չափորոշիչներով:

- ✓ Իր աշխատանքում պատասխանատու է և պարտաճանաչ, նպաստում է դպրոցի և վարչական աշխատանքների կազմակերպմանը:
- ✓ Տիրապետում է տարիքային հոգեբանությանը:
- ✓ Գիտի և հարգում է երեխայի իրավունքները:
- ✓ Պահպանում է մանկավարժական էթիկայի կանոնները:

Կրթության որակի բարձրացման հաջողության ապահովման առանցքային դերը պատկանում է ուսուցչին:

Անհրաժեշտ է խրախուսել ուսուցիչների մասնակցությանը կամավոր ատեստավորմանը և խրախուսել արդի պահանջներին համապատասխանող ուսուցիչներին:

Դպրոցի մանկավարժական համակազմի բարելավումը համարում են դպրոցի ռազմավարություններից մեկը և նախատեսում են զարգացնել դպրոցի մանկավարժահոգեբանական աջակցության գործընթացը՝ սովորողներին և ուսուցիչներին անհրաժեշտ խորհրդատվություն տրամադրելու, պարզևատրման միջոցով խրախուսելու և աջակցելու համար:

Ներառական կրթություն

Երբ կրթությունը ներառական է, ապա դրանից շահում են երեխան, ընտանիքը, պետությունը և հասարակությունը: Այն կրթության կազմակերպման գործընթաց է, որի հիմքում բոլոր երեխաների, այդ թվում նաև՝ հաշմանդամություն և կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթություն ստանալու իրավունքն է: Այն արձագանքում է բոլոր սովորողների բազմազան կարիքներին, մեծացնում է նրանց մասնակցությունը ուսումնական, մշակութային և համայնքային կյանքին և նվազեցնում է կրթությունից նրանց դուրս մնալը: Ներառական կրթությունը ենթադրում է կրթական գործընթաց, որն ուղղված է բոլոր սովորողների կարիքներին, ներառյալ հաշմանդամություն և կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաներ, բռնությունների ենթարկվող երեխաներ, աշխատող երեխաներ, փախստական կամ տեղահանված երեխաներ, միգրանտներ, աղքատ և չքավոր երեխաներ, լեզվական փոքրամասնություններ, ազգային փոքրամասնություններ, հակամարտությունների հետևանքով որբացած երեխաներ և այլն:

Ճիշտ է, ներկա պահին դպրոցում չկան ներառական կրթություն ստացող աշակերտներ, սակայն դպրոցը և ուսուցչական համակազմը պատրաստ է իրականացնել աշխատանքներ ԿԱՊԿՈՒ սովորողների հետ:

2.9 Դպրոցի համագործակցությունը համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների և շահառու կազմակերպությունների հետ

Հայտնի է, որ առողջ և ստեղծագործ համագործակցությունը նպաստում է արդյունավետ աշխատանքային գործունեությանը: Դպրոցը կարևորում է այս գործընթացը և ամեն ինչ անում՝ վերջինիս ամրապնդելու և զարգացնելու համար՝ համոզված, որ այն դառնալու է միմիայն առաջընթացի գրավական:

Փաստենք, որ մեր դպրոցի հետ համագործակցության շրջանակները տարեցտարի ընդլայնվում են նպաստում նորարարական նախաձեռնությունների իրագործմանը:

Դպրոցը համագործակցում է համայնքի հետ, աջակցում համայնքի կազմակերպած միջոցառումների անցկացմանը. Համատեղ շաբաթօրյակներ, ծառատունկ տոնակատարություններ, հանդիպումներ և այլն: Համայնքի ներկայացուցիչները հրավիրվում են մասնակցելու դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին, մասնավորապես՝ ազգային տոներ և տոնակատարություններ, հիշատակի օրեր, նշանավոր մարդկանց հետ հանդիպումներ անցկացնելիս: Դպրոցի աշակերտներն իրականացնում են տարբեր նախագծային աշխատանքներ՝ միտված համայնքի զարգացմանը և կարիքների հետազոտմանը: Դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի բարելավման և սովորողներին ու մանկավարժներին հասարակական կյանքին ակտիվորեն ներգրավելու համար անհրաժեշտ է նաև մշտապես համագործակցել առանձին կառույցների և նրանց ներկայացուցիչների հետ: Ստորև ներկայացված գծապատկերում արտահայտվում է այդ համագործակցության տեսլականը:

Դպրոցը համագործակցում է նաև Նորատուս գյուղի և Գավառի տարածաշրջանի դպրոցների, «Ջինիշյան» հիշատակի հիմնադրամի, ԳՊՀ-ի, ԵՊՀ-ի, ԳԳԲ, ԳԲԲ, Գավառի քաղաքային գրադարանի, Գավառի երկրագիտական թանգարանի, պատկերասրահի, Գավառի պետական թատրոնի, մշակույթի պալատի, Գավառի սպորտ դպրոցի, երաժշտական և արվեստի դպրոցների հետ:

2.10 Ուսումնական միջավայր

Ուսումնական միջավայրը հատուկ կազմակերպված հնարավորությունների, գործընթացների և սոցիալական փոխազդեցության համակարգ է, որը տրամադրում է սովորողին ուսուցման և անձնային-մասնագիտական զարգացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներ, սովորողին կրթում և դաստիարակչական ազդեցություն գործում նրա վրա:

Կրթական արդի միջավայրը միավորում է կրթության համակարգի բոլոր տարրերը և թույլ տալիս զուգորդել ուսուցման գործընթացի տարբեր մեխանիզմներ և գործիքներ: Ուսումնական միջավայրի ճիշտ վերլուծությունը զարգացման ծրագրի կարևոր գործոններից է: Ուսումնական միջավայրը նաև դասասենյակների և առարկայական կաբինետների, դասագրքերի և լրացուցիչ գրականության, սարքավորումների և մուլտիմեդիայի, դպրոցում ձևավորված սովորեցնելու և սովորելու ավանդույթի, դպրոցի ներսում և դպրոցից դուրս առկա հասարակական հարաբերությունների ամբողջությունն է: Այն պայմանավորված է նշված բոլոր ուղղությունների առկայությամբ և փոխկապակցվածությամբ:

Դպրոցում պետք է ձևավորել հասարակական այնպիսի հարաբերություններ, որոնք համապատասխանում են երեխաների իրավունքներին և քաղաքացիական հասարակության գաղափարներին:

Ուսումնական միջավայրի հիմքում պետք է դնել հումանիզմը, որը հետապնդում ու խթանում է մարդասիրության և լավատեսության արմատավորումը, խնդիրների դրական լուծումը, վստահության ներշնչումը, մարդու մեջ բարձրացնում է պահանջկոտությունը ոչ միայն իր, այլև ուրիշների նկատմամբ: Դպրոցում չպետք է լինեն սովորողի նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքեր: Երեխաները ինչպես նաև նրանց ծնողները պետք է համոզված լինեն, որ դպրոցում իրենք պաշտպանված են, դպրոցում տիրում է բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտ:

Ուսումնական առողջ միջավայրի ստեղծման անհրաժեշտ միջոցառումներն են.

- Մանկավարժական կոլեկտիվում մշտապես ապահովել բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ:
- Օգտագործել բոլոր հնարավոր ռեսուրսները դպրոցում քաղպաշտպանության միջոցառումները պատշաճ կազմակերպելու համար:
- Ուսուցչին գնահատել ըստ նրա փորձառության, մասնագիտական և ստեղծագործական կարողությունների, ըստ արժանվույն սահմանել խրախուսման, պարգևատրման տարբեր ձևեր:
- Դպրոց-ընտանիք փոխհամագործակցությունն ամրապնդել երեխաների դաստիարակության հարցում միասնական պահանջների ձևավորումով:
- Ստեղծել նյութական և սոցիալ-հոգեբանական այնպիսի պայմաններ, որոնք սովորողի և ուսուցչի մոտ կառաջացնեն անընդհատ սովորելու, աշխատելու, ինքնաարտահայտվելու պահանջ:
- Մշտական հոգածության առարկա դարձնել սովորողների առողջության պահպանումը, խստորեն վերահսկել բացակայությունները, ճշտել դրանց պատճառները, պահպանել սանիտարահիգիենիկ և հակահամաճարակային կանոնները:
- Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի հիմքում դնել ազգային արժանապատվություն ունեցող հայ մարդու դաստիարակությունը, ով ճանաչում, ընդունում և հարգանքով է վերաբերվում շրջապատի մարդկանց, կարողանում է արժևորել

հայ և համաշխարհային մշակույթը, գիտելիքը, ունի ազգային մտածողություն և
ինքնագիտակցություն:

2.11 Կրթության որակ

Կրթության որակը սովորողի կրթական գործունեության և պատրաստվածության համալիր բնութագիրն է, որն արտահայտում է դրանց համապատասխանությունը պետական և առարկայական չափորոշիչներին և անհատի կրթական կարիքներին:

Դպրոցի տարրական, միջին և ավագ տարիքային խմբերում կրթական գործընթացը կազմակերպվում է արդյունավետ ձևով, սակայն զարգացնելու և առաջընթաց ապահովելու անհրաժեշտություն կա: Անհրաժեշտ է զարգացնել համակարգչային գրագիտությունը, ինչը հնարավորություն կտա շրջանավարտներին դառնալ մրցունակ աշխատաշուկայում: Առաջընթացի ապահովմանն է ուղղված զարգացման ծրագրի գլխավոր նպատակի ու խնդիրների վերհանումն ու աստիճանաբար իրագործումը:

Կրթության որակը կարելի է բարձրացնել՝ բացահայտելով իրավիճակը գնահատելու միջոցով փոխելու հնարավորությունները: Անհրաժեշտ է դիտարկել հետևյալ գործոնները.

- Ուսումնական գործընթացի փաստացի վիճակը
- Կրթական գործընթացի կատարողականը
- Կրթական գործընթացի արդյունավետությունը
- Կրթական գործընթացի որակը կրթական աստիճաններում
- Կառուցողական դասերի որակը
- Ուսումնական միջոցառումների և էքսկուրսիաների որակական ազդեցությունը

2.12 Նորարարություն և տեխնոլոգիաներ

Դպրոցը պետք է լինի այն վայրը, որտեղ ֆորմալ և ոչ ֆորմալ կրթության մոդելները կգործեն զուգահեռաբար:

Կարևորում ենք դպրոցում սովորողների ստեղծարար ազատությունը:

Մանկավարժական գիտության, կրթական նոր տեխնոլոգիաների զարգացումն էլ ավելի է խթանում դասավանդման նոր մեթոդների, ուսուցման նոր ձևերի մշակումը: Այսօր արդեն նորություն չեն դասավանդման փոխներգործուն, աշակերտակենտրոն մեթոդները, ուսուցման կազմակերպման տարբեր եղանակները, հեռավար ուսուցման ձևերը:

Դպրոցում այսպիսի փոփոխություններ կատարելը պահանջում է ժամանակ և միջոցների ներդրում: Հնարավոր չէ մեկ սեմինարի կամ վերապատրաստման դասընթացի միջոցով բոլոր ուսուցիչների մոտ ձևավորել ուսուցման ժամանակակից մեթոդների, ՏՀՏ-ների արդյունավետ կիրառման կարողություններ: Ուսուցիչը պետք է ժամանակ ունենա նոր գիտելիքներ ստանալու, դրանք գործածելու, սխալները ուղղելու և մոտեցումները վերանայելու համար: Դպրոցի վարչական կազմն էլ պետք է կարողանա ուսուցչի աշխատանքը վերահսկել, անհրաժեշտ օժանդակություն ցույց տալ և ապահովել նոր ստացած գիտելիքների և հմտությունների կիրառումը:

Մյուս կողմից՝ ցանկալի է, որ դպրոցն ըստ իր զարգացման առաջնահերթությունների ներդնի գիտականորեն հիմնավորված որևէ նոր, զարգացում ապահովող գիտամանկավարժական նորարարություն: Այն հնարավորություն կտա դպրոցի աշխատակիցներին, աշակերտներին և ծնողներին գնահատելու դպրոցի ջանքերը գիտական տեսանկյունից՝ դրանով դպրոցը առանձնացնելով մյուս դպրոցներից, օգտագործելով, տարածելով հաջողված փորձի արդյունքները:

Այս հիմնախնդիրները լուծելու նպատակով հարկ ենք համարում S2S-ների կիրառման միջոցով բարձրացնել ուսուցման արդյունավետությունը, ուսուցման կազմակերպման կոլեկտիվ եղանակի միջոցով ապահովել սովորողների անհատական առաջընթացը:

2.13 Դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերը

Աղյուսակ 1

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
1. Դպրոցի շենքային պայմաններ	
<ul style="list-style-type: none"> • Մասամբ հիմնանորոգված շենք • Դպրոցամերձ տարածքի ընդարձակությունը, դասասենյակների մեծությունը և լուսավորվածությունը • Ընդարձակ մարզահրապարակը • Դպրոցի ճաշարանը լավ վիճակում է, առկա է տաք և սառը ջուր, կոյուղի, սեղանների, աթոռների և սպասքի առկայությունը հնարավորություն է տալիս աշակերտների համար ապահովել բարձրակարգ սպասարկում: • Դպրոցում առկա են ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության լաբորատորիաներ, ՆԶՊ-ի և «Շախմատ» առարկայի համար նախատեսված հարմարավետ դասասենյակներ: • Հանդիսությունների դահլիճի առկայություն, բազմաբնույթ միջոցառումների կազմակերպում: • «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիայի առկայություն: • Դպրոցում գործում են սանհանգույցներ, որոնք ապահովված են մշտական ջրով: • Դպրոցն ապահովված է հակահրդեհային անվտանգության լրակազմով: Ուսումնական հաստատությունում առկա է սովորողների և անձնակազմի տարհանման 	<ul style="list-style-type: none"> • 2-րդ մասնաշենքի պատուհանների վերանորոգում • Նոր գույքի ձեռքբերում • Դպրոցի բակի ամբողջական բարեկարգում և ասֆալտապատում • Դիդակտիկ նյութերի ուսուցողական պաստառների, գննական պարագաների, երկրաչափական մարմինների մոդելների ձեռքբերման անհրաժեշտություն: • Դասասենյակներում համակարգչային տեխնիկայի և ինտերնետ կապի բացակայություն: • Առարկայական չափորոշիչներից բխող համապատասխան լաբորատոր գույքի անհրաժեշտ նյութերի և ֆիզիկական սարքավորումների հագեցվածության անհրաժեշտություն:

պլանը:

- Բուժկետի դեղորայքը մշտական թարմացվում է:

- Գրադարանը կարիք ունի ընթերցասրահի կահավորանքի, համակարգչների և գրաֆոնդի համալրման:
- Համակարգչային դասասենյակները կարիք ունեն նյութատեխնիկական ռեսուրսներով համալրման, նոր համակարգիչների ձեռք բերման և օպերացիոն համակարգերի թարմացման:
- Ժամանակակից մարզասարքերի բացակայություն:
- Հանդիսությունների դահլիճը անհրաժեշտ է ապահովել համապատասխան տեխնիկայով, լույսը քողարկող վարագույրներով:
- Դպրոցի շենքի առանձին հատվածներում պետք է իրականացնել մաքրման և կոսմետիկ վերանորոգման աշխատանքներ:
- ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների համար հարմարեցված պայմանների բացակայություն:

2.Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտեր /դպրոցի կանոնադրություն, տեղայնացված օրինակելի իրավական ակտեր, ներքին իրավական ակտեր, դրանց վարումը/

- Պարտադիր գործածության բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, այդ թվում՝ և էլեկտրոնային, լրացվում են սահմանված կարգերի համաձայն
- ԿԳՄՄՆ-ի կողմից հաստատված պարտադիր գործածության օրինակելի փաստաթղթերը համապատասխանեցված են դպրոցի կառուցվածքային առանձնահատկություններին և վարվում են կանոնադրության պահանջներին համապատասխան
- Դպրոցում վարվում են նաև դպրոցի կանոնադրությանը համապատասխան մշակված ձևաթղթեր՝ ներքին դպրոցական վերահսկողությունն անցկացնելու նպատակով

- Օրինակելի իրավական ակտերում փոփոխություններ անելիս, նախագծերը քննարկման ներկայացնելիս ուսուցիչների պասիվ մասնակցություն
- էլեկտրոնային գործիքակազմի համալրում

3. Աշխատակազմի գործունեության ուժեղ և թույլ կողմերը՝ տարանջատել վարչական և ուսուցչական կազմը

Վարչական կազմ

- Ղեկավարման բազմամյա փորձ ունեցող, աշխատանքում հետևողական, արհեստավարժ վարչական անձնակազմը
- Համագործակցային և թիմային աշխատանքի իրականացումը,
- Կառավարման ժողովրդավարական ոճը,
- Կադրային ճիշտ քաղաքականությունը,
- Բոլոր օղակների աշխատանքի համակարգվածությունը և վերահսկողությունը,
- Մանկավարժների բնականոն աշխատանքի կազմակերպման հստակ մեխանիզմը
- Նպատակաուղղված և արդյունավետ ներդրոցական վերահսկողությունը՝ միտված կրթության որակի ապահովմանը
- Համագործակցային և առողջ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ապահովումը

Մանկավարժական կազմ

- Անհրաժեշտ որակավորում, աշխատանքային փորձ ունեցող և իրենց աշխատանքին նվիրված մանկավարժ-մասնագետները
- Բարձր պատասխանատվությունը,
- Աշակերտակենտրոն մոտեցումները
- Սովորողի հաջողության կարևորումը և գնահատումը
- Մեթոդական միավորումների համակարգված աշխատանքը

- Կամավոր ատեստավորմանը մասնակցության պասիվություն
- Միջազգային գիտաժողովներին մասնակցության բացակայություն
- Միջազգային մրցույթներին մասնակցության բացակայություն
- Հանրապետական և միջազգային սեմինարներին, վեբինարներին մասնակցության ցածր ցուցանիշ

- Մեթոդական սեմինարներ՝ միտված ուսուցման որակի բարձրացմանը
- Մշտադիտարկումներ և առարկայի դասավանդման դրվածքի ուսումնասիրություններ
- Քաղաքացիական դաստիարակություն. արժեհամակարգի, կարողունակությունների ձևավորում, մասնագիտական կողմնորոշման ապահովում
- Արտադասարանական և համադպրոցական միջոցառումների անցկացում

- Հանրապետական պարբերականներում տպագրված գիտական կամ մեթոդական հոդվածների գրեթե բացակայություն
- Էլեկտրոնային հարթակներում ուսումնական նյութերի, պաշարների ստեղծման պասիվություն:
- Օժտված և շնորհալի աշակերտների համար տարբեր խմբակների գրեթե բացակայություն:
- Մանկավարժական համակազմում տարակարգ ունեցող ուսուցիչների պակաս

4.Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության վերլուծություն

- Միջինից բարձր առաջադիմություն
- Մասնակցությունը ստեղծագործական և սպորտային մրցույթներին
- Ակտիվ մասնակցությունը «Կենգուրու» միջազգային և «Մեղու» հանրապետական մրցույթներին
- Անհարգելի բացակայությունների ցածր ցուցանիշը
- Ակտիվ մասնակցությունը արտադասարանական միջոցառումներին
- Բուհեր, նախնական մասնագիտական /արհեստագործական/ և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններ ընդունվելու բարձր ցուցանիշը

- Մարզային, հանրապետական, միջազգային և առարկայական օլիմպիադաներում հաղթանակների ցածր ցուցանիշը

5.Համայնքի հետ համագործակցության, կրթության կառավարման և խորհրդակցական մարմինների գործունեության վերլուծություն

- Դպրոցը սերտորեն համագործակցում է համայնքի հետ, աջակցում համայնքի կազմակերպած միջոցառումների անցկացմանը /համատեղ շաբաթօրյակներ, ծառատունկ, տոնակատարություններ, հանդիպումներ և այլն/:
- Համագործակցություն ԿԳՄՍ նախարարություն, Մարզպետի աշխատակազմ, ԿՏԱԿ, ԵՄԻՍ, Ինտերակտիվ կրթության հիմնադրամ , ԻՄ ԴՊՐՈՑ , ԱԻՆ, ԴՇՀ (Դասագրքերի և տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաների շրջանառու հիմնադրամ , Նորատուսի արվեստի դպրոց , Գավառի մշակույթի տուն, սպորտ դպրոց, երաժշտական դպրոց , ՏՄԱԿ, ՀՀ Ոստիկանության տարածքային բաժին:
- Մանկավարժական խորհրդի արդյունավետ և համակարգված գործունեություն:
- Ծնողական խորհրդի աջակցությունը՝ ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին

- Համագործակցության, նախաձեռնությունների պասիվություն վերջին երկու տարում պայմանավորված համավարակով

- ԾԽ-ի կողմից ծնողների հետ տարվող աշխատանքը՝ սովորողների հաճախումների, ուշացումների և վարքագծային շտկումների ուղղությամբ, պասիվ ծնողներին ինտեգրելու, ներգրավելու դպրոցական աշխատանքներում
- ԾԽ և ԱԽ ակտիվ ներգրավվածություն արտադասարանական և արտադպրոցական միջոցառումներում
- Հաստատության գործունեության թափանցիկություն
- Ծնողական խորհրդի համագործակցություն համայնքի տարբեր սոցիալական խմբերի հետ
- Կառավարման խորհրդի, խորհրդակցական մարմինների դպրոցամետ գործունեություն՝ ըստ կարգով վերապահված գործառույթների
- Ժողովրդական սկզբունքներին համապատասխան աշակերտական ինքնավարության գործունեություն
- Ամենամյա եռակողմ նիստ, որտեղ ներկայացվում է հաստատության ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների հաշվետվություն, ակտիվ ուսուցիչները, ծնողները և աշակերտներն էլ արժանանում են տնօրենի խրախուսանքին /պատվոգիր, շնորհակալագիր/:

6.Ռեսուրսներով ապահովվածությունը

- Հմուտ և որակյալ կադրեր
- Աշխարհագրության վերաբերյալ ուսումնական նյութեր
- Ֆիզիկայի , քիմիայի և կենսաբանության

- Նոր սերնդի էլեկտրոնային գրատախտակների և պրոյեկտորների բացակայություն
- Նոր գույքի ձեռքբերման անհրաժեշտություն
- Հանդիսությունների դահլիճի

<p>լաբորատորիաների առկայություն:</p>	<p>հարդարում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Համակարգչային սենյակի կահավորում և նոր գույքի ձեռքբերում • Գրադարանի կահավորում • Ֆիզիկայի, քիմիայի և կենսաբանության լաբորատորիաների համալրում ժամանակակից ուսումնական նյութերով և սարքավորումներով
<p>7.Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ հաջողությունները</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրում դասապրոցեսում • Հեռավար կրթական հարթակի կիրառում • Հեռավար դասերի վարում • Նախագծային աշխատանքների կազմակերպում • Շրջված դասարան մոդելի կիրառում 	<ul style="list-style-type: none"> • Ուսուցանող գնահատման ներդրում • Դրամաշնորհային ծրագրեր
<p>8.Հաղորդակցության, համագործակցություն</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Համագործակցություն ՀՀ բուհերի և քոլեջների հետ՝ ԵՊՀ, ԳՊՀ, ԳԲՔ, ԳԳՔ: • Համագործակցություն մի շարք կազմակերպությունների և կառույցների հետ՝ սովորողի սոցիալիզացիային նպաստելու, քաղաքացիական գիտակցություն ձևավորելու նպատակով. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գավառի «Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ», <p>❖ Հայկական Կարիտաս հասարակական և «Վորդ Վիժն Հայաստան» Զարգացման Եվ Բարեգործական Միջազգային Կազմակերպություն /Գավառ/</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Միջազգային բուհերի և կառույցների հետ համագործակցության բացակայություն
---	---

3 ԴՊՐՈՑԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Վերոնշյալ խնդիրները իրականացվելու են հետևյալ սկզբունքներով

- ժողովրդավարություն
- մարդասիրություն
- համագործակցություն
- համակարգվածություն
- ներդաշնակություն
- թափանցիկություն
- քաղաքացիական գիտակցություն
- ստեղծագործելու ընդունակություն

Դպրոցի

զարգացման

հիմնախնդիրները

I աստիճան

Տարրական

դպրոց

II

Աստիճան

Հիմնական

դպրոց

III

աստիճան

Ավագ

դպրոց

Կրթական աստիճան	Խնդիրներ
<p>I աստիճան Տարրական դպրոց /6-9 տարեկան/ I-IV դասարաններ Զարգացող դպրոց</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Երեխաների ֆիզիկական, մտավոր, հոգեբանական և ինտելեկտուալ զարգացման մոնիթորինգ: 2. Տրամաբանական և աշխարհաճանաչողական ունակությունների զարգացման նպատակով հատուկ դասընթացների և արտադասարանական միջոցառումների կազմակերպում: 3. Ուսման հանդեպ դրական մոտեցումների ձևավորում և զարգացում: 4. Հետագա՝ հիմնական դպրոցում, կրթության համար անհրաժեշտ գիտելիքների, կարողունակությունների և հմտությունների ձեռքբերում, զարգացում:
<p>II աստիճան Հիմնական դպրոց /10-14 տարեկան/ V-IX դասարաններ Ինքնորոշման դպրոց</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Տեսական մտածողության զարգացման հիմունքներ, հետազոտական գործունեության ձևավորում: 2. Աշակերտների անհատական զարգացման, նրանց հետագա մասնագիտական կողմնորոշման համար պայմանների ստեղծում: 3. Մշակութային շփումներ և դրանց զարգացման ու ձևավորման միջոցառումներ: 4. Արտադասարանական գործունեության զարգացման համար պայմանների բարելավում: 5. Անհատի բարոյական հիմունքների ձևավորում: 6. Առողջ ապրելակերպի հիմունքների ձևավորում:
<p>III աստիճան Ավագ դպրոց /15-17 տարեկան/ X-XII դասարաններ Ինքնահաստատման դպրոց</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ավագ դպրոցում գիտահետազոտական գործունեություն ծավալելու կարողունակությունների մշակում: 2. Աշխարհընկալման և ազգային գաղափարախոսության ձևավորում: 3. Սոցիալական ակտիվ գործունեության հիմունքների ձևավորում, հասարակության մեջ իր տեղի, դերի կողմնորոշում: 4. Առողջ ապրելակերպի հիմունքների տիրապետում:

3.1 ԴՊՐՈՑԻ ՊԱՏԿԵՐԱՆԻՇ և ՆՇԱՆԱԲԱՆ

Հիմք ընդունելով ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կրթության չորս հիմնասյուները՝

- Սովորել իմանալու համար
- Սովորել իրականացնելու համար
- Սովորել լինելու համար
- Սովորել միասին ապրելու համար

Առաջարկում եմ մեր դպրոցի համար սահմանել հետևյալ նշանաբանը՝

«ՍՈՎՈՐԵԼ

ՍՈՎՈՐԵՑՆԵԼՈՒ

ՀԱՄԱՐ»

Առաջարկում եմ նաև ունենալ մեր դպրոցի ամբողջական անվանումն արտահայտող ինքնօրինակ ուրվագծով պատկերանիշ (լոգո),ինչպես նաև դրոշ : Այս հարցի շուրջ կազմակերպել աշակերտական խորհրդի և մանկավարժական խորհրդի լսումներ,հաշվի առնել առաջարկությունները:

**4. ԴՊՐՈՑԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ՝
ԱՌԱՆՁՆԱՑՎԱԾ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ
ՈԼՈՐՏՈՒՄ ԱՌԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ**

Ոլորտ	Խնդիր
Դպրոցի շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան	Ժամանակակից կրթական պահանջներին բավարարող ուսումնական /ֆիզիկական/ միջավայրի հարստացում, նյութատեխնիկական բազայի համալրում նոր, ժամանակակից սարքավորումներով, համակարգչային տեխնիկայով:
Կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ	Շրջանավարտների և հոգաբարձուների խորհրդի ստեղծում
	Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների միջև սերտ համագործակցության ամրապնդում
Մանկավարժական համակազմ	Մասնագիտական և դասավանդման որակների արդիականացում և բարելավում Հերթական և կամավոր ատեստավորումներին ուսուցիչների մասնակցության խթանում: Որակավորման տարակարգ ստանալու գործընթացին աջակցում:
Աշակերտական Համակազմ	Կոմպետենտ (կարողունակ) քաղաքացիների ձևավորում
Համագործակցությունը համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների և շահառու կազմակերպությունների հետ	Մովորողների՝ հասարակական կյանքին ինտեգրվելու, հասարակական ակտիվություն դրսևորելու հմտությունների զարգացում
	Համագործակցությունների շրջանակի ընդլայնում
	Սոցիալ-մշակութային դպրոցի կայացում
Ուսումնական միջավայր	Մովորողների մոտիվացիան ապահովող, ուսումնառությունը խթանող, ժամանցն ու արտադպրոցական կրթությունն ապահովող միջավայրի շարունակական զարգացում:
Կրթության որակն ըստ սովորողների ուսումնառության Արդյունքների	Բարձրորակ կրթության, առարկայական օլիմպիադաներում բարձր ցուցանիշների ապահովում
	Մովորողների մասնագիտական կողմնորոշմանը միտված միջոցառումների ընդլայնում

<p>Տեխնոլոգիաներ և նորարարություն</p>	<p>Նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների շարունակական ներդրում դասապրոցեսում, ուսուցիչների մասնագիտական որակների շարունակական բարելավում և արդիականացում Մեդիագրագիտության կարևորումու զարգացում Մենթորական համակարգի ներդրում</p>
<p>Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտեր</p>	<p>Ապահովել ուսուցիչների ակտիվ մասնակցությունը օրինակելի իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ անելիս, նախագծերը քննարկման ներկայացնելիս</p>

**5. ԴՊՐՈՑԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՈԼՈՐՏԻ
ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ**

**6. ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՀՄԱՊԱՏԱՍԽՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

**7. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ
ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

1

Ոլորտը` Դպրոցի շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան
**Նպատակը`** Բարելավել պայմանները, հարստացնել, արդիականացնել նյութատեխնիկական բազան` նպաստելու կրթության որակի բարելավմանը: Սովորողների մոտիվացիան ապահովող, ուսումնառությունը խթանող, ժամանցն ու արտադպրոցական կրթությունն ապահովող միջավայրի շարունակական զարգացում:

Խնդիրը` Ժամանակակից կրթական պահանջներին բավարարող ուսումնական /ֆիզիկական/ միջավայրի հարստացում, նյութատեխնիկական բազայի համալրում նոր, ժամանակակից սարքավորումներով, համակարգչային տեխնիկայով:

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
2-րդ մասնաշենքի պատուհանների վերանորոգում	Տնօրեն, համակարգող	2023-2024	Դրամաշնորհային ծրագրեր, պետական Բյուջե, Դպրոցի բյուջե	Ապահովել բարեկարգ միջավայր
Դասասենյակների համալրում նոր գույքով	Տնօրեն, համակարգող	մինչև 2023	Դրամաշնորհային	Ապահովել բարեկարգ միջավայր

	գող		ծրագրեր, պետական Բյուջե, դպրոցի բյուջե	
Համակարգչային լսարանի կահավորում	Տնօրեն, համակարգող	մինչև 2024թ	Պետական Բյուջե, դպրոցի բյուջե	Կրթական միջավայրի բարելավում
Համակարգչային տեխնիկայի, էլեկտրոնային գրատախտակների ի համալրում նոր սերնդի տեխնիկայով	Տնօրեն, համակարգող	2024-2026	Պետական բյուջե, արտաբյուջե տային միջոցներ, հովանավորչական միջոցներ	Կրթական միջավայրի բարելավում և հարմարավետ պայմանների ստեղծում
Դպրոցի հանդիսությունների դահլիճի հարդարում		մինչև 2023թ.-ի դեկտեմբեր	Պետական բյուջե, Դպրոցի բյուջե	Միջոցառումների պատշաճ կազմակերպում
Կահավորել աշակերտական խորհրդի սենյակը		2023-2025	Պետական բյուջե, արտաբյուջե տային միջոցներ, Հովանավորչական միջոցներ, Դպրոցի բյուջե	Ապահովել բարեկարգ պայմաններ
Կահավորել ժամանակակից գրադարան /նաև առցանց/ և ընթերցասրահ		2023-2025		Կրթական միջավայրի բարելավում և արտադասարանային ընթերցանության խթանում
Մարզագույքի համալրում				Մպորտային առօրյայի աշխուժացում
Գրադարանին և ընթերցասրահին կից ստեղծել համակարգիչներով կահավորված լսարան, որտեղ տեղադրված համակարգիչներից դասերից հետո կօգտվեն այն սովորողներն ու		2023-2025		Կրթական միջավայրի բարելավում և հարմարավետ պայմանների ստեղծում

ուսուցիչները, որոնք տանը չունեն համակարգչով աշխատելու հնարավորություն:				
Դպրոցի շենքը հնարավորինս համապատասխանեցնել ԿԱՊԿՈՒ սովորողների հարմարավետությանը	Տնօրեն, համակարգող	2023-2025	Դպրոցի բյուջե բարերարներ	ԿԱՊԿՈՒ սովորողների համար բարեկարգ միջավայրի ստեղծում
Բակի ամբողջական ասֆալտապատում		2023-2026	Դրամաշնորհային ծրագիր, պետական բյուջե	Բակի բարեկարգում
Ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության լաբորատորիաների համար ուսումնական նյութերի և սարքավորումների ձեռքբերում		2023-2026	Պետական բյուջե, դպրոցի բյուջե, արտաբյուջե տային միջոցներ, հովանավորչական միջոցներ	Կրթական միջավայրի բարելավում և նախագծային, հետազոտական աշխատանքների խթանում

Ռիսկերը

- ✓ Աշակերտների թվի նախատեսվածից քիչ աճը
- ✓ Արտաբյուջետային միջոցների չձևավորվելը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Դպրոցի առօրյայի, ձեռքբերումների, սովորողների հանգստի ու ժամանցի լուսաբանումը դպրոցի կայքէջերում և դպրոցի թափանցիկ գործունեությունը՝ որպես ընդունելության խթանման միջոց
- ✓ Համագործակցություն համայնքի դպրոցների և մանկապարտեզների հետ
- ✓ Տանել հետևողական աշխատանք արտաբյուջետային միջոցներ ձևավորող ծրագրերը իրականացնելու համար

Ոլորտը՝ Կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ
Նպատակը՝ Խորհրդակցական մարմինների ընդլայնում, նրանց միջև համագործակցությունը և դպրոց-համայնք կապը խթանելու նպատակով

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
Շարունակել սերտ համագործակցությունը կառավարման և խորհրդակցական մարմինների հետ, ապահովել նաև այդ մարմինների փոխհամագործակցությունը	Տնօրենություն, ԴԱԿ, դաստիարակներ	2023-2028		Կրթության որակի բարելավում
Համայնքի հետ համատեղ ծրագրերի իրականացում սովորողների ծնողների մասնակցությամբ	Տնօրենություն ԴԱԿ մ/մ նախագահներ դաստիարակներ համայնք	2023-2028 թթ-		Սերտացնել համայնքի հետ համագործակցությունը
Ռազմահայրենասիրական, մշակութային և առողջ ապրելակերպի ու սպորտի զարգացմանը միտված միջոցառումների կազմակերպում	Տնօրեն, ուսուցիչներ, ծնողներ, աշակերտներ	2023-2028		Հայրենասիրական ոգու բարձրացում, առողջ ապրելակերպի և սպորտի զարգացման խթանում

Իրականացնել համագործակցված աշխատանք վարքի խնդիր ունեցող երեխաների հետ	Տնօրենություն ԴԱԿ մ/մ նախագահներ դաստեղներ	2023- 2028 թթ-		Բարձրացնել վարքի խնդիր ունեցող երեխաների հետաքննարկությունն արդյունավետությունը
Հետևել խորհրդակցական մարմինների թափանցիկության ապահովմանը	Տնօրեն	2023- 2028		Դպրոցի գործունեության լուսաբանում
Ստեղծել շրջանավարտների խորհուրդ Ձևավորել հոգաբարձուների խորհուրդ	Տնօրեն, տնօրենի ՄԿԱ գծով տնօրենի տեղակալ, Կառավարման խորհուրդ	2023- 2024		Դպրոցում ունենալ շրջանավարտների խորհուրդ և հոգաբարձուների խորհուրդ

Ռիսկերը

- ✓ Շահագրգիռ կողմերի հեռավար հարթակներից օգտվելու հմտությունների պակասը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Հակահամաճարակային կանոնների պահպանում
Հեռավար հարթակներից օգտվելու կարողությունների զարգացում

3

Ոլորտը` Մանկավարժական համակարգը

**Նպատակը`** Համակարգի մասնագիտական և դասավանդման որակների արդիականացում և բարելավում` նպաստելու ուսուցման որակի բարելավմանը

Խնդիրը` Համակարգի մասնագիտական և դասավանդման որակների արդիականացում և բարելավում, մասնագիտական վերապատրաստումների և կամավոր ատեստավորման մասնակցության խթանում

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
Վերապատրաստումներ, ատեստացիաներ, կամավոր ատեստավորումներին ակտիվ մասնակցության և որակավորման տարակարգ ստանալու գործընթացի խթանում	Տնօրենություն, մանկավարժական համակազմ, ԿԶՆԱԿ	2023-2028	Պետական բյուջե	Կրթության որակի բարելավում
Ընդլայնել աշխատանքները ներառական կրթության ոլորտում	Տնօրենություն, ԴԱԿ, տնօրենի տեղակալ ուսումնական աշխատանքի գծով, մ/մ նախագահներ, ուսուցիչներ	2023-2028թթ.		Ներառական խնդիրներ ունեցող սաների կրթության որակի բարելավում
Մեղիագրագիտության վերաբերյալ սեմինարներ, քննարկումներ Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում	Տնօրենություն ԴԱԿ մ/մ նախագահներ	2023-2028թթ.		Կրթության որակի բարձրացում: Անհրաժեշտության դեպքում սահուն անցնել հեռավար կրթության
Անհատական աշխատանք առարկայական օլիմպիադաների մասնակից սովորողների հետ	Տնօրենություն մ/մ նախագահներ ուսուցիչներ	2023-2028թթ.		Բարձր արդյունքների ապահովում առարկայական օլիմպիադաներում

Մեմինարներ, վեբինարներ, ինքնակրթության, ինքնավերլուծության խթանում, դասավանդման մասնագիտական որակների արդիականացում, մանկավարժների ստեղծագործական նախաձեռնությունների խրախուսում	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ՝ ուսումնական աշխատանքի գծով, մեթոդավարման նախագահներ	2023-2028		Մանկավարժների մասնագիտական որակների բարելավում, արդյունքում՝ կրթության որակի բարձրացում
Ուսուցիչների առաջավոր փորձի տարածում, մեթոդական աջակցություն սկսնակ ուսուցիչներին	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ՝ ուսումնական աշխատանքի գծով, ուսուցիչներ	2023-2028		Փոխհամագործակցություն ուսման առաջադիմությունը և որակը բարձրացնելու նպատակով
Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների կիրառում և ստեղծում	Տնօրենություն	2023-2028թթ.		Ժամանակակից կրթական գործիքների կիրառում՝ կրթության որակը բարելավելու նպատակով
Ներդպրոցական վերահսկողություն	Տնօրենություն	2023-2028		

Ռիսկերը

- ✓ Համավարակով պայմանավորված խնդիրներ
- ✓ Ուսուցիչների պասիվությունը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Հակահամաճարակային կանոնների պահպանում

Նպաստել ուսուցիչների մասնակցությանը վերապատրաստումներին, ատեստացիաներին, ինքնակրթությամբ զբաղվելուն և որակավորման աստիճանի բարձրացմանն ուղղությամբ տարվող աշխատանքներին

Ոլորտը՝ Աշակերտական համակազմը
Նպատակը՝ Կումպետենտ (կարողունակ)
 քաղաքացիների ձևավորում
 Խնդիրը՝

- Սովորողների մոտիվացիայի խթանում
- Ուսումնառության որակի բարելավում
- Աշակերտական ինքնավարության խթանում
- Արժեհամակարգի ձևավորում
- Մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված շարունակական աշխատանքներ, համագործակցությունների շրջանակների լայնացում

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
Հրապուրիչ կրթական միջավայրի ստեղծում/տես նպատակ 1/	Տնօրենություն	2023 - 2028	Պետական բյուջե	Ապահովել բարեկարգ միջավայր
Մշտադիտարկումներ , կրթական կարիքի գնահատում և սովորողների ուսուցման անհատական մոտեցումների կիրառում դասապրոցեսում	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ՝ ուսումնական աշխատանքի գծով, մեթոդախաղաղում և նախագահներ	2023 - 2028		Կրթության որակի և առաջադիմության բարձրացում
Աշակերտական խորհրդի սենյակի ձևավորում /տես նպատակ 1/, աջակցություն	Տնօրենություն, մանկավարժական համակազմ	2023 - 2028		Ապահովել բարեկարգ պայմաններ

<p>Մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված շարունակական աշխատանքներ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ նախասիրությունների բացահայտմանն ուղղված թեստեր ○ մասնագիտությունների և մարդու բնույթի համապատասխանությունը ախտորոշող թեստեր ○ մասնագիտությունների վերաբերյալ ֆիլմերի դիտում ○ ճանաչողական այցեր, հանդիպումներ ○ աշխատաշուկայի ներկայացում, վերլուծություն ○ արտադասարանական խմբակների ձևավորում ○ սովորողների՝ առարկայական օլիմպիադաների մասնակցության խթանում, հաջողությունների խրախուսում 	<p>ՄԿԱ գծով տնօրենի տեղակալ, ԴԱԿ, դասղեկներ , մանկավարժական համակարգ</p>	<p>2023 - 2028</p>		
<p>Դպրոցն ավարտած շրջանավարտների հաջողությունների լուսաբանում</p>	<p>ՄԿԱ գծով տնօրենի տեղակալ, ԴԱԿ,</p>	<p>2023 - 2028</p>		

Ռիսկերը

- ✓ Համավարակով պայմանավորված սահմանափակումները, առկա շփումների նվազումը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Հակահամաճարակային կանոնների պահպանում
- ✓ Առկա և հեռավար շփումների խթանում

5

Ոլորտը՝ Համագործակցությունը համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների և շահառու կազմակերպությունների հետ

Նպատակը՝ Կոմպետենտ (կարողունակ) և հասարակական կյանքին ինտեգրված քաղաքացիների ձևավորում

- ✓ Խնդիրը՝ Սովորողների՝ հասարակական կյանքին ինտեգրվելու, հասարակական ակտիվություն դրսևորելու հմտությունների զարգացում
- ✓ Համագործակցությունների շրջանակի ընդլայնում
- ✓ Սոցիալ-մշակութային դպրոցի կայացում:

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
<p>Համայնքի հետ համատեղ ծրագրերի իրականացում սովորողների և ծնողների մասնակցությամբ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Շաբաթօրյակ, ծառատուն կ ○ Հանդիպումներ համայնքի ներկայացուցիչների հետ՝ «Հաջողված կարիերա» ծրագրի շրջանակներում ○ Համայնքի ներկայացուցիչների և 				<p>Մերտաց նել համայնքի հետ համագործակցությունը</p>

<p>ծնողների մասնակցությամբ տարաբնույթ միջոցառումների կազմակերպում</p>	<p>Տնօրենությո ուն, ԴԱԿ, Ա Խ, ԾԽ</p>	<p>2023-2028</p>	<p>Ձեռնարկա տիրա-կան նախա ձեռնու թյունն եր</p>	
<p>Սոցիալ-մշակութային դպրոցի հիմնում՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Զարգացնել սպորտային, մշակութային ակումբների գործունեությունը ○ Անցկացնել ստեղծագործական շարադրությունների մրցույթներ ○ Կազմակերպել նկարչական մրցույթներ և բարեգործական ցահանդեսներ՝ համայնքի և ծնողների ներգրավմամբ, և հասույթն ուղղել բարեգործական նպատակների ○ Կազմակերպել համերգներ դպրոցում շնորհալի աշակերտների միջոցով, մշակութային ծրագրերով հանդես գալ համայնքում 				<p>Ամրապնդե լ համայնք- դպրոց կապը</p>

Ռիսկերը

- ✓ Համայնքի պասիվությունը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Իրազեկել համայնքին, ապահովել ակտիվ ներգրավվածությունը, կարևորել դպրոց-համայնք կապը
- ✓ Հակահամաճարակային կանոնների պահպանում

Ոլորտը՝ Ուսումնական միջավայր
Նպատակը՝ Սովորողների մոտիվացիան ապահովող, ուսումնառությունը խթանող, ժամանցն ու արտադպրոցական

կրթությունն ապահովող միջավայրի շարունակական զարգացման միջոցով նպաստել ուսման որակի բարելավմանը

Խնդիրը՝ Սովորողների մոտիվացիան ապահովող, ուսումնառությունը խթանող, ժամանցն ու արտադպրոցական

կրթությունն ապահովող միջավայրի շարունակական զարգացում:

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
Անվտանգ ուսումնական միջավայրի ապահովում. զինդեկի, քաղաքաշտպանո լթյան շտաբի պետի, ուսուցչի օգնականների այլ աշխատակիցների կարողությունների զարգացում, փորձի փոխանակում	Տնօրենություն, դասղեկներ, քաղաքաշտպանության շտաբի պետ	2023-2025	Պետական բյուջե	Անվտանգ ուսումնական միջավայրի ապահովում և բարելավում
Առարկայական դասավանդման պայմանների բարելավում, կրթությունից դուրս մնացած երեխաների հայտնաբերում և ներգրավում կրթական գործընթացին, կոլեկտիվում բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ապահովում	Տնօրենություն,	2023-2028		Դասավանդման պայմանների բարելավում, կոլեկտիվում բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ապահովում
Լաբորատորիաների, առարկայական կաբինետների գույքի համայրում,	Տնօրեն, Համակարգող	2024-2026		Նախագծային, հետազոտական

արդիականացում				աշխատանքների պատշաճ կազմակերպում, կրթության որակի բարձրացում
Դասավանդման նոր տեխնոլոգիաների ներդրում դասապրոցեսում	Տնօրենություն	2023-2028		կրթության որակի բարձրացում

Ռիսկերը

- ✓ Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցները

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում

7

Ոլորտը՝ կրթության որակն ըստ սովորողների ուսումնառության արդյունքների
Նպատակը՝ Կրթության որակի բարելավում, չափորոշչով սահմանված վերջնարդյունքների ապահովում, աշխատանք
 օժտված երեխաների հետ

Խնդիրը՝

- ✓ Վերջնարդյունքների գնահատում
- ✓ Բարձր որակ կրթության, առարկայական օլիմպիադաներում բարձր ցուցանիշների ապահովում

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
<ul style="list-style-type: none"> ○ Մշտադիտարկումներ՝ վերջնարդյունքների ապահովման դիտարկում ○ Հայտորոշիչ աշխատանքներ ○ Հարցախույզներ՝ կրթական 				Կրթության որակի բարելավում

կարիքի գնահատման համար				
<ul style="list-style-type: none"> ○ Անհատական աշխատանք առարկայական օլիմպիադաներին և միջազգային և հանրապետական մրցույթներին մասնակից սովորողների հետ ○ Աշխատանքային միջավայրի տրամադրում / համակարգչային լսարան, գրադարան/ ○ Առարկայական մրցույթների, բանավեճերի, քննարկումների անցկացում 	Տնօրենություն, մեթոդիկ վորմաննախագահներ	2023-2028		

Ռիսկերը

- ✓ Համավարակովներով պայմանավորված սահմանափակումները
- ✓ Ծրագրված միջոցառումների հեռավար անցկացման խոչընդոտներ/ տեխնիկական միջոցներ, հարթակներից և ռեսուրսներից օգտվելու հմտություններ/

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Հակահամաճարակային կանոնների պահպանում
- ✓ Հեռավար հարթակներից և էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսներից օգտվելու կարողությունների և հմտությունների զարգացում

8

Ոլորտը` Տեխնոլոգիաները և նորարարությունը

Նպատակը` Կրթության որակի բարելավում, դասավանդման մոտեցումների արդիականացում, հեռավար ուսուցման գործիքակազմի և ռեսուրսների արդիականացում

Խնդիրը` Նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների շարունակական ներդրում դասապրոցեսում, ուսուցիչների մասնագիտական որակների շարունակական բարելավում և արդիականացում:

Մահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
Համակարգչային լսարանի կահավորում, ռեսուրսների համալրում, ժամանակակից գրականության ձեռքբերում,	Տնօրենություն , համակարգող, մեթոդախմբի մաննախագահներ	2024-2028	Պետական բյուջե, Արտաբյուջետային միջոցներ	Կրթության որակի բարելավում
Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում /ուսուցիչների ինքնակրթություն, սեմինարներ, վեբինարներ/				Կրթության որակի բարելավում
Մենթորական համակարգի ներդրում	Տնօրենություն , համակարգող, մեթոդախմբի մաննախագահներ	2024-2028	Պետական բյուջե, Արտաբյուջետային միջոցներ	Կրթության որակի բարելավում
Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների կիրառում, ստեղծում				Կրթության որակի բարելավում
Նոր սերնդի համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերում	Տնօրեն	2024-2027		Կրթության որակի բարելավում
Լաբորատոր սարքերի և սարքավորումների, ուսումնական նյութերի համալրում, արդիականացում	Տնօրեն, համակարգող	2024-2027		Ապահովել լաբորատոր փորձերի և հետազոտությունների իրականացումը
Մեդիագրագիտության վերաբերյալ սեմինարներ, քննարկումներ	Տնօրենություն, մանկավարժական համակազմ	2023-2028		

Ռիսկերը

- ✓ Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցները
- ✓ Ուսուցիչների պասիվությունը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները

- ✓ Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում
- ✓ Մոտիվացնել, խրախուսել ուսուցիչներին

9

Ոլորտը՝ դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտեր
Նպատակը՝ Ուսուցիչներին իրազեկել դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող
 իրավական ակտերին և դարձնել մասնակից դրանցում կատարվող
 փոփոխություններին

Խնդիրը՝

- ✓ Ապահովել ուսուցիչների ակտիվ մասնակցությունը օրինակելի
 իրավական ակտերում փոփոխություններ անելիս, նախագծերը
 քննարկման ներկայացնելիս

Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները	Պատասխանատու	Ժամանակացույց	Հնարավոր ֆինանսական ծախսը	Ակնկալվող արդյունք
1	2	3	4	5
Իրավական ակտերի լուսաբանում e-draft.am կայքի ներկայացում, հանրային քննարկման դրված ակտերի ներկայացում	Տնօրենություն փոխտնօրեններ, մեթոդավարմաննախագահներ	2023-2026		
Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերի ամբողջական անցում էլեկտրոնային փաթեթի	Տնօրենություն	2023-2028թթ		Համապատասխան եցնել ժամանակակից պահանջներին
Իրավական ակտերի լուսաբանում	Տնօրենություն	2023-2028թթ		Աշխատանքի թափանցիկության ապահովում

Ռիսկերը՝ ՌԻ-սուցիչների պասսիվությունը

Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները՝
ՌԻ-սուցիչների մասնակցության խթանում, մոտիվացիայի բարձրացում

8. ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Զարգացման ծրագրում մեր կողմից նախատեսված միջոցառումների բարեհաջող կատարման արդյունքում ակնկալվում է, որ դպրոցում՝ բոլոր սովորողներին կտրամադրվի հնարավորինս ժամանակակից և որակյալ կրթություն,

կընդլայնվեն աշակերտների՝ որպես անհատների կայացման համար անհրաժեշտ նախադրյալները,

կավելանա աշակերտների առողջության պահպանմանը նպաստող նախապայմանները,

աշխատանքները կկազմակերպվեն նյութատեխնիկական նորացված բազայի հիման վրա,

կբարելավվեն ուսուցիչների և դասղեկների մասնագիտական և նախաձեռնողական որակները,

կձևավորվի շրջանավարտների խորհուրդ, կընդլայնվեն ծնողական և աշակերտական խորհուրդների դերը և ընդգրկվածությունը դպրոցի կառավարման խորհրդում,

կմեծանա դպրոցի և կրթության նկատմամբ յուրաքանչյուր աշակերտի և իր ընտանիքի վերաբերմունքն ու պատասխանատվության զգացումը:

Ակնկալվում է, որ թվարկված բոլոր արդյունքները վերջնահաշվում կնպաստեն դպրոցի վարկանիշային ցուցանիշի աճին՝ խթանելով դեպի դպրոց աշակերտների առավել մեծ ներհոսքը:

Հրապուրիչ և որակյալ կրթական
միջավայր

Վերանորոգված և
նյութատեխնիկական
բազայով հագեցած
առաջադեմ դպրոց

Փորձառու և ճանաչված
մասնագետներ, նորարար և
ստեղծագործ ուսուցիչներ

Սոցիալ-մշակութային
կենտրոն հանդիսացող
դպրոց

Ժողովրդավարական
սկզբունքներին
համապատասխան ԱԽ և ԾԽ
գործունեություն

ՏՀՏ միջոցների
լիարժեք
ներդնումն
կիրառում
դասապրոցեսում

Աշակերտների թվի
ավելացում

Սովորողների բարձր
ցուցանիշներ
առարկայական
օլիմպիադաներում

Ապագա մասնագիտության
ճիշտ կողմնորոշում և
ընտրություն

21-րդ դարի կարողունակ և մրցունակ
քաղաքացի

**9.ԾՐԱԳՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ
ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Ծրագրի իրագործման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Դպրոցի կառավարման խորհուրդը (ԿԽ):

Յուրաքանչյուր կիսամյակի և տարվա համար պատասխանատուների կողմից ներկայացվելու են հաշվետվություններ, որոնք հիմնված են լինելու վերոնշյալ գործողությունների ստորև բերվող արդյունքների և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պլանի կատարողականի վրա: Ծրագրի վերահսկողությունն իրականացվում է ուսումնական հաստատության կառավարման խորհրդի կողմից տարեկան առնվազն երկու անգամ՝ յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում:

Դպրոցի զարգացման ծրագրի գնահատումը ծրագրի գործողություններով պլանավորած և իրականացված արդյունքների համեմատման գործընթացն է:

Որպես գնահատման գործիքներ պետք է ծառայեն յուրաքանչյուր գործողության առանձնահատկությունից բխող ցուցանիշները, որոնց միջոցով պետք է չափվեն ակնկալիքների կատարողականները, այլ կերպ ասած, դպրոցի զարգացման ծրագիրն իրականացնող ու վերահսկող շահառուները (դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմինները)՝ գործողությունների արդյունքներ բավարարվածության աստիճանը: Ցուցանիշները ամբողջացնում, ամփոփում են մեծ ծավալի վիճակագրական տվյալները և տալիս են իրավիճակի ընդհանուր պատկերը: Ցուցանիշները անհրաժեշտ են նաև ժամանակի ընթացքում դպրոցի գործունեության մեջ տեղի ունեցող փոփոխությունները, ուղղությունները բացահայտելու և գնահատելու համար: Դպրոցի զարգացման ծրագրի վերահսկողությունը իրականացնում է դպրոցի խորհուրդը՝ հանրակրթության ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրության համաձայն: Ծրագրի իրականացման վերահսկողության ամենաարդյունավետ միջոցը 5-ամյա ծրագրի հիման վրա կազմված դպրոցի գործունեության տարեկան աշխատանքային պլանների կատարողականներն են:

9. ԵԶՐԱՓՈՒՄ

2023-2028 թվականների դպրոցի զարգացման ծրագրում տեղ գտած բոլոր դրույթներն իրատեսական են, իրագործելի, վերջնարդյունքները՝ չափելի: Այն ապահովելու է 2018-2023 թվականներին կատարված աշխատանքների տրամաբանական շարունակությունը: Նախատեսված աշխատանքների համար կան արդեն ձևավորված ամուր հիմքեր:

